

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа
"Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

**Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки
та отримані результати у 2023 р.**

Київ – 2024

УДК 001.89:311.3(477)

Авторський колектив:

Писаренко Тетяна Василівна

Куранда Тетяна Костянтинівна

Гаврис Тетяна Володимирівна

Осадча Анастасія Борисівна

Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2023 р.: аналітична довідка / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2024. – 74 с.

Викладено стан фінансового забезпечення та результати реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки у 2023 р. на основі даних головних розпорядників бюджетних коштів.

Розраховано на представників органів державної влади, наукових працівників, інженерних кадрів, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей.

© УкрІНТЕІ, 2024

© МОН України, 2024

© Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 ПОКАЗНИКИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ДІР ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНІКИ ТА ОТРИМАНІ РЕЗУЛЬТАТИ.....	6
1.1 Фінансове забезпечення ДіР	6
1.2 Результати ДіР.....	10
2 СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНІКИ	15
2.1 Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави	15
2.2 Інформаційні та комунікаційні технології	22
2.3 Енергетика та енергоефективність	28
2.4. Раціональне природокористування	33
2.5 Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.....	40
2.6 Нові речовини і матеріали.....	48
ВИСНОВКИ	54
ДОДАТОК А.....	58
ВИДАТКИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ДІР ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ У РОЗРІЗІ ГОЛОВНИХ РОЗПОРЯДНИКІВ.....	58
ДОДАТОК Б.....	60
СТВОРЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ НТП ЗА ВИДАМИ ПРОДУКЦІЇ ТА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ У РОЗРІЗІ ГОЛОВНИХ РОЗПОРЯДНИКІВ.....	60

ВСТУП

Обґрунтований вибір пріоритетних напрямів розвитку науки, технологій, інновацій та підтримка конкретних напрямів досліджень і розробок є основним елементом державної науково-технічної політики.

Законом України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" визначено правові та організаційні засади цілісної системи формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, а також перелік пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на період до 2023 р.¹

1) фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;

2) інформаційні та комунікаційні технології;

3) енергетика та енергоефективність;

4) раціональне природокористування;

5) науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань;

б) нові речовини і матеріали.

Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 942 затверджено перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 р. (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 556, від 21.04.2021 № 380, від 12.07.2022 № 782 та від 09.05.2023 № 463).

Здійснення моніторингу реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки передбачено статтею 6 зазначеного вище Закону, узагальнена інформація про результати якого щорічно до 1 липня подається Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України.

Завдання щодо забезпечення проведення такого системного моніторингу в цілому по Україні, а також формування та подання відповідної Аналітичної довідки із зазначеного питання Кабінетові Міністрів України покладено на Міністерство освіти і науки згідно з пунктом 4 постанови Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 942 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 09.05.2023 № 463).

Моніторинг здійснювався на підставі відомостей головних розпорядників бюджетних коштів, що надавалися Міністерству освіти і науки у строки та за формами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від

¹ Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки продовжено на період до 2023 року відповідно до Закону України [№ 2859-IX від 12.01.2023](#)

11.01.2012 № 10, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 січня 2012 р. за № 146/20459 (із змінами відповідно до наказу МОН від 02.10.2023 № 1180).

В Аналітичній довідці наведено інформацію про фінансове забезпечення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок (далі – ДіР), виконуваних у 2023 р. за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки (з деталізацією за пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних розробок) за рахунок коштів загального фонду державного бюджету (далі – загальний фонд), та отримані результати.

З огляду на відсутність відомостей щодо фінансового забезпечення та результатів ДіР, виконуваних організаціями, що належать до сфери управління Міноборони, Мінстратегпрому, АТ "Укроборонпром", а також низки наукових установ, закладів вищої освіти та інших організацій, що розташовані на території проведення активних бойових дій в Україні, показники щодо проведення ДіР за 2023 рік є неповними як за видатками на виконання ДіР, так і щодо отриманих результатів.

1 ПОКАЗНИКИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ДІР ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНІКИ ТА ОТРИМАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1.1 Фінансове забезпечення ДіР

Обсяг видатків загального фонду на виконання ДіР у 2023 р. становив 6725,12 млн грн, з них на ДіР за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки (далі – пріоритетні напрями) – 6348,37 млн грн або 94,4 %. Інші 5,6 % витрат на ДіР спрямовано на забезпечення реалізації пріоритетних напрямів діяльності головних розпорядників бюджетних коштів (далі – головні розпорядники) та розвитку відповідних сфер суспільного виробництва і не відносяться до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки²

У розрізі напрямів бюджетного фінансування найбільші частки видатків у загальному обсязі фінансування ДіР за пріоритетними напрямками у звітному році було спрямовано на фундаментальні наукові дослідження базового фінансування (далі – фундаментальні НД) – 57,6 % та на прикладні ДіР базового фінансування – 34,0 %; значно менші – на науково-технічні (експериментальні) розробки за державним замовленням (далі – розробки за державним замовленням) – 0,6 %, державні цільові наукові і науково-технічні програми (далі – ДЦНТП) – 0,4 % та на проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва – 0,3 %. Частка видатків на проекти грантового фінансування НФДУ становила 7,1 % від обсягу видатків на ДіР за пріоритетними напрямками (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Фінансування ДіР за пріоритетними напрямками у розрізі напрямів бюджетного фінансування

Напрямок бюджетного фінансування	Обсяг видатків на ДіР, усього, млн грн	У т.ч. за пріоритетними напрямками		
		Обсяг видатків, млн грн	% від обсягу видатків на ДіР за пріоритетними напрямками	% від обсягу видатків на напрям
Фундаментальні НД	3657,50	3657,50	57,6	100,0
Прикладні ДіР	2527,29	2150,54	34,0	85,1
Проекти грантового фінансування НФДУ	452,87	452,87	7,1	100,0
ДЦНТП	27,00	27,00	0,4	100,0
Розробки за державним замовленням	39,66	39,66	0,6	100,0

² Додаток 8 до Порядку надання відомостей про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технологій, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 11 січня 2012 року № 10, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 січня 2012 року за № 146/20459 (із змінами відповідно до Наказу МОН № 1180 від 02.10.2023).

Напрямок бюджетного фінансування	Обсяг видатків на ДіР, усього, млн грн	У т.ч. за пріоритетними напрямками		
		Обсяг видатків, млн грн	% від обсягу видатків на ДіР за пріоритетними напрямками	% від обсягу видатків на напрям
Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва	20,80	20,80	0,3	100,0
Загальний обсяг фінансування ДіР	6725,12	6348,37	100,0	94,4

Законом України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" передбачалися кошти на проведення ДіР 21 головному розпоряднику, 15 з яких спрямовували кошти на виконання ДіР за пріоритетними напрямками.

Найбільші частки обсягу видатків загального фонду на вказані цілі у 2023 р. належали НАН (61,2 %) та МОН (16,9 %) (рис. 1.1, додаток А).

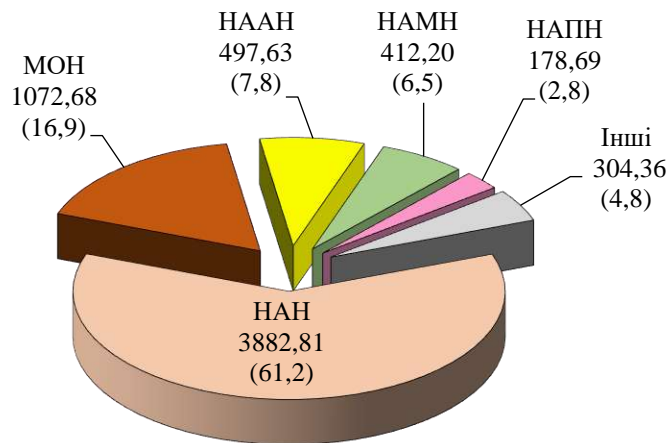

Рис. 1.1 Фінансування ДіР за пріоритетними напрямками у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

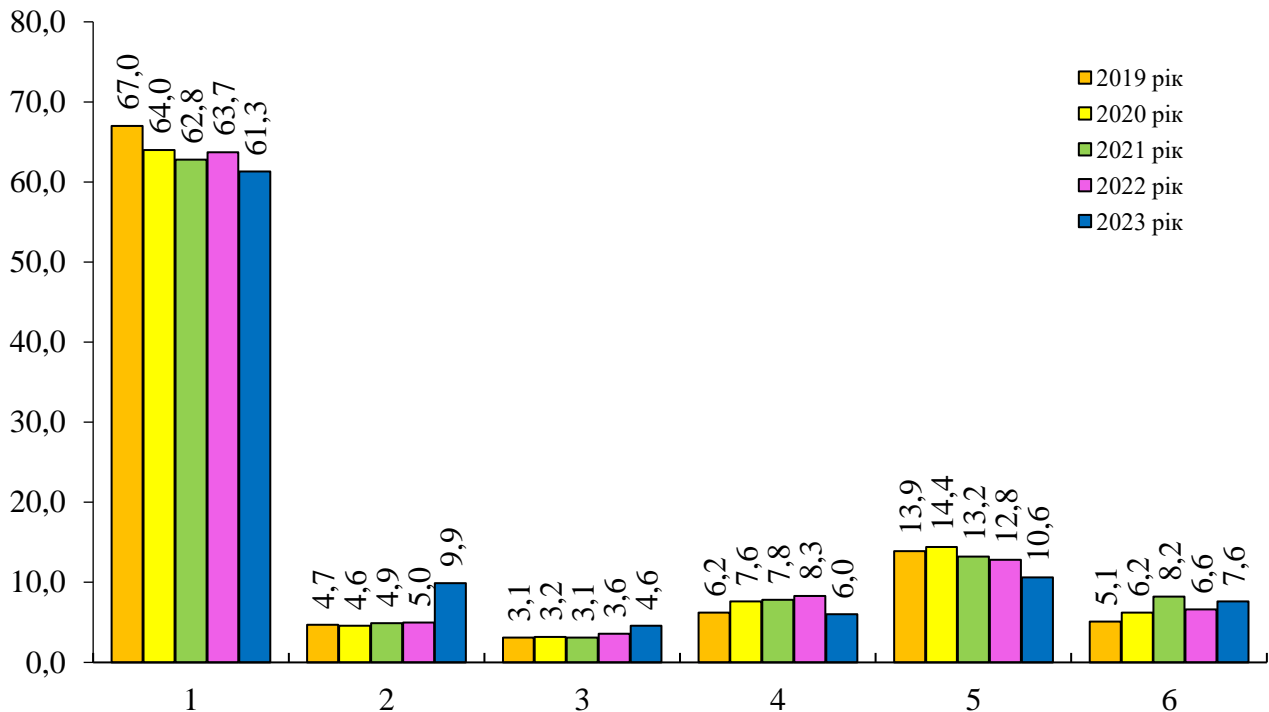
Аналіз динаміки обсягів видатків загального фонду на ДіР за пріоритетними напрямками свідчить, що тенденція розподілу коштів протягом 2019 – 2023 рр. у цілому залишається такою ж, як і у минулі періоди, але з незначним покращенням / погіршенням для деяких пріоритетів:

близько двох третин видатків призначено для виконання наукових (науково-технічних) робіт (далі – НТР) за пріоритетним напрямом "Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави" (далі – "Фундаментальні наукові дослідження");

на другому місці залишаються видатки на виконання НТР за пріоритетним напрямом "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань", не зважаючи на зниження у 2023 р. рівня фінансування до 10,6 % загального обсягу видатків на НТР за пріоритетними напрямами;

підвищення рівня фінансування НТР відбулося за пріоритетними напрямами "Інформаційні та комунікаційні технології" (на 4,9 в. п.) та "Нові речовини і матеріали" (на 1 в. п.), зменшення – за пріоритетним напрямом "Раціональне природокористування" (на 2,3 в. п.);

найменшу частку видатків (менше 5 %) спрямовано, як і у минулі роки, на виконання НТР за пріоритетним напрямом "Енергетика та енергоефективність" (рис. 1.2).

- 1 Фундаментальні наукові дослідження
 2 Інформаційні та комунікаційні технології
 3 Енергетика та енергоефективність
 4 Раціональне природокористування
 5 Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань
 6 Нові речовини і матеріали

Рис. 1.2 Розподіл обсягу видатків загального фонду на ДіР за пріоритетними напрямами, %

У розрізі напрямів бюджетного фінансування та пріоритетних напрямів у 2023 р. найбільші обсяги видатків загального фонду були спрямовані на виконання:

прикладних ДіР – за такими пріоритетними напрямами, як: "Інформаційні та комунікаційні технології" (27,4 %) та "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань" (25,5 %);

проектів грантового фінансування НФДУ – за пріоритетними напрямками "Фундаментальні наукові дослідження" (48,1 %) та "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань" (25,2 %);

ДЦНТП – за пріоритетними напрямками "Фундаментальні наукові дослідження" (67,2 %) та "Раціональне природокористування" (25,8 %);

розробок за державним замовленням – за пріоритетними напрямками "Інформаційні та комунікаційні технології" (33,8 %) та "Енергетика та енергоефективність" (31,7 %);

проектів у межах міжнародного науково-технічного співробітництва – за пріоритетними напрямками "Нові речовини і матеріали" (23,9 %) та "Інформаційні та комунікаційні технології" (20,4 %) (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

**Фінансування ДіР за напрямками бюджетного фінансування
у розрізі пріоритетних напрямів, млн грн**

Пріоритетний напрям	Обсяг фінансування ДіР за пріоритетними напрямками, усього	У т. ч. за напрямками бюджетного фінансування					
		Фундаментальні НД	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
Фундаментальні наукові дослідження	3893,36	3657,50		217,72	18,14	-	-
Інформаційні та комунікаційні технології	629,55	-	590,15	19,83	1,90	13,42	4,25
Енергетика та енергоефективність	292,01	-	256,77	19,01	-	12,56	3,67
Раціональне природокористування	378,22	-	335,61	27,64	6,96	4,15	3,86
Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань	670,92	-	548,03	113,91	-	4,93	4,05
Нові речовини і матеріали	484,31	-	419,98	54,76	-	4,60	4,97
Усього	6348,37	3657,50	2150,54	452,87	27,00	39,66	20,80
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямками	100,0	57,6	34,0	7,1	0,4	0,6	0,3

1.2 Результати ДіР

За пріоритетними напрямками у 2023 р. виконувалося 4682 НТР (91,8 % від загальної кількості НТР, що виконувалися у звітному році за рахунок загального фонду), які за напрямками бюджетного фінансування розподілено таким чином:

- фундаментальні НД – 48,7 % робіт у загальній кількості ДіР за пріоритетними напрямками (виконувалися за рахунок коштів 9 головних розпорядників);
- прикладні ДіР – 42,7 % (13);
- проекти грантового фінансування НФДУ – 4,7 % (1);
- ДЦНТП – 0,9 % (1);
- розробки за державним замовленням – 0,7 % (1);
- проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва – 2,3 % (1).

Розподіл кількості НТР за напрямками бюджетного фінансування у розрізі пріоритетних напрямків наведено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Кількість НТР за напрямками бюджетного фінансування у розрізі пріоритетних напрямків

Пріоритетний напрям*	Фундаментальні НД		Прикладні ДіР		Проекти грантового фінансування НФДУ		ДЦНТП		Розробки за державним замовленням		Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва		Разом за пріоритетним напрямком	
	Кількість НТР	% від усього	Кількість НТР	% від усього	Кількість НТР	% від усього	Кількість НТР	% від усього	Кількість НТР	% від усього	Кількість НТР	% від усього	Кількість НТР	% від усього
1	2280	100,0			104	47,3	28	70,0					2412	51,5
2			458	22,9	11	5,0	2	5,0	7	21,8	22	20,4	500	10,7
3			281	14,0	10	4,5			9	28,1	19	17,6	319	6,8
4			390	19,5	17	7,7	10	25,0	6	18,8	20	18,5	443	9,5
5			597	29,8	56	25,5			4	12,5	21	19,4	678	14,5
6			276	13,8	22	10,0			6	18,8	26	24,1	330	7,0
Усього	2280	100,0	2002	100,0	220	100,0	40	100,0	32	100,0	108	100,0	4682	100,0

*1 Фундаментальні наукові дослідження

2 Інформаційні та комунікаційні технології

3 Енергетика та енергоефективність

4 Рациональне природокористування

5 Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

6 Нові речовини і матеріали

Частка наукової (науково-технічної) продукції (далі – НТП), створеної за пріоритетними напрямками у 2023 р. (9206 од.), становить 85,2 % від загальної кількості створеної НТП, з неї 48,5 % (4465 од.) впроваджено (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Створення і впровадження НТП

Вид НТП	Загальна кількість створеної НТП, од.	У т.ч. за пріоритетними напрямками		
		Кількість НТП, створеної за пріоритетними напрямками, од.	Частка НТП, створеної за пріоритетними напрямками, %	З неї впроваджено, %
Пристрої	313	296	94,6	41,6
Технології	357	357	100,0	57,4
Матеріали	371	371	100,0	30,7
Сорти рослин	169	169	100,0	88,2
Породи тварин	7	7	100,0	28,6
Методи, теорії, гіпотези	1988	1950	98,1	51,9
Проекти нормативно-правових документів	138	114	82,6	70,2
Проекти нормативних документів	374	147	39,3	87,8
Методичні документи	905	851	94,0	65,2
Програмні продукти, програмно-технологічна документація	179	171	95,5	29,2
Аналітичні матеріали	1363	944	69,3	57,2
Інше	4639	3829	82,5	39,3
Усього	10803	9206	85,2	48,5

Найбільша частка створеної НТП за пріоритетними напрямками – 53,5 % (4925 од.) припадає на пріоритетний напрям "Фундаментальні наукові дослідження". Рівень впровадження НТП за цим напрямом становить 45,9 %. Найнижчий рівень впровадження (26,8 %) має НТП, яку створено за пріоритетними напрямом "Нові речовини і матеріали" (рис. 1.3).

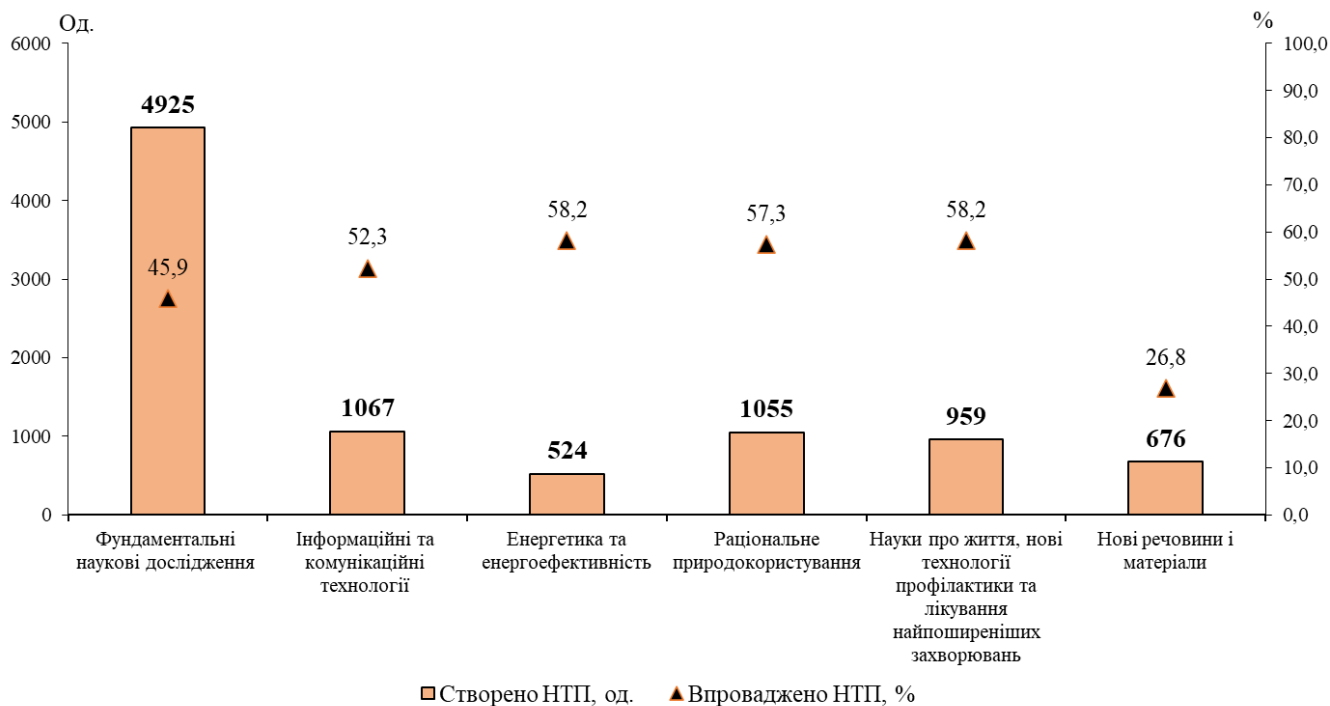
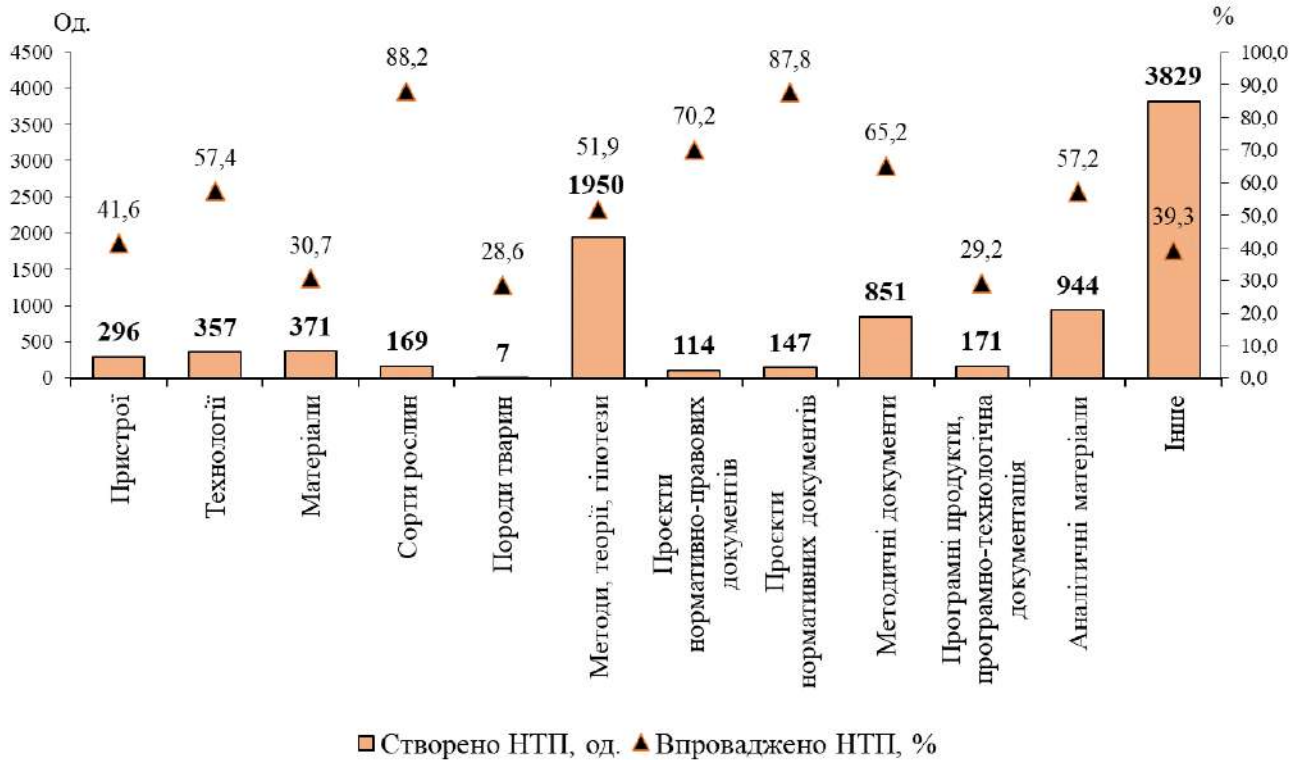

Рис.1.3 Розподіл створеної за пріоритетними напрямками та впровадженої НТП

Найбільші частки від загальної кількості створеної НТП за пріоритетними напрямками належать НАН – 35,7 % (із 3293 одиниць створеної НТП впроваджено 40,6 %), МОН – 23,3 % (2150 од. та 52,5 % відповідно) та НААН – 21,2 % (1949 од. та 15,1 % відповідно) (додаток Б).

За видами НТП значна частка припадає на такі види продукції, як "Інше" та "Методи, теорії, гіпотези" – 41,6 % (3829 од.) та 21,2 % (1950 од.) відповідно від загальної кількості створеної НТП за пріоритетними напрямками (рис. 1.4).

Примітка: до виду НТП "Інше" відносяться: математичні моделі, вакцини, діагностичні і лікувально-профілактичні препарати, технологічні карти, штами та лінії мікроорганізмів тощо

Рис. 1.4 Розподіл створеної за пріоритетними напрямками та впровадженої НТП за видами продукції

Структуру розподілу створеної і впровадженої НТП за пріоритетними напрямками наведено в табл. 1.5

Таблиця 1.5

Створення і впровадження НТП за пріоритетними напрямками

Види НТП	Кількість створеної (І) і впровадженої (ІІ) НТП, усього, од		у тому числі за пріоритетними напрямками*											
			1		2		3		4		5		6	
			Од.	%	Од.	%	Од.	%	Од.	%	Од.	%	Од.	%
Створено / впроваджено у звітному році НТП, усього	I	9206	4925	53,5	1067	11,6	524	5,7	1055	11,5	959	10,4	676	7,3
	II	4465	2259	45,9	558	52,3	305	58,2	604	57,3	558	58,2	181	26,8
Пристрої	I	296	83	28,0	44	14,9	94	31,8	30	10,1	20	6,8	25	8,4
	II	123	19	22,9	14	31,8	73	77,7	1	3,3	9	45,0	7	28,0
Технології	I	357	73	20,5	32	9,0	20	5,6	49	13,7	109	30,5	74	20,7
	II	205	37	50,7	14	43,8	10	50,0	25	51,0	75	68,8	44	59,5
Матеріали	I	371	185	49,9	3	0,8	9	2,4	8	2,2	23	6,2	143	38,5
	II	114	49	26,5	2	66,7	6	66,7	1	12,5	4	17,4	52	36,4

Сорти рослин	I	169	110	65,1					55	32,5	4	2,4		
	II	149	103	93,6					42	76,4	4	100,0		
Породи тварин	I	7	6	85,7					1	14,3				
	II	2	1	16,7					1	100,0				
Методи, теорії, гіпотези	I	1950	1031	52,9	185	9,5	107	5,5	109	5,6	408	20,9	110	5,6
	II	1013	435	42,2	94	50,8	50	46,7	52	47,7	340	83,3	42	38,2
Проекти нормативно-правових документів	I	114	91	79,8	12	10,5			9	7,9	2	1,8		
	II	80	78	85,7					2	22,2				
Проекти нормативних документів	I	147	43	29,3	79	53,7	4	2,7	10	6,8	9	6,1	2	1,4
	II	129	34	79,1	75	94,9	3	75,0	8	80,0	9	100,0		
Методичні документи	I	851	134	15,7	68	8,0	52	6,1	451	53,0	86	10,1	60	7,1
	II	555	87	64,9	28	41,2	26	50,0	383	84,9	23	26,7	8	13,3
Програмні продукти, програмно-технологічна документація	I	171	46	26,9	72	42,1	16	9,4	23	13,5	4	2,3	10	5,8
	II	50	12	26,1	18	25,0	8	50,0	8	34,8	1	25,0	3	30,0
Аналітичні матеріали	I	944	641	67,9	196	20,8	54	5,7	42	4,4	9	1,0	2	0,2
	II	540	345	53,8	125	63,8	52	96,3	14	33,3	4	44,4		
Інше	I	3829	2482	64,8	376	9,9	168	4,4	268	7,0	285	7,4	250	6,5
	II	1505	1059	42,7	188	50,0	77	45,8	67	25,0	89	31,2	25	10,0

* 1 Фундаментальні наукові дослідження

2 Інформаційні та комунікаційні технології

3 Енергетика та енергоефективність

4 Раціональне природокористування

5 Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

6 Нові речовини і матеріали

Примітка: відсоток створеної (I) за пріоритетним напрямом НТП – це частка від загальної кількості НТП даного виду, створеної за усіма пріоритетними напрямами; відсоток впровадженої (II) НТП – це частка від кількості створеної НТП даного виду за пріоритетним напрямом.

2 СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНІКИ

2.1 Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Обсяг видатків загального фонду на ДіР за вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. становив 3893,36 млн грн (61,3 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямками). З 9 головних розпорядників, які спрямовували кошти на проведення наукових досліджень за цим пріоритетним напрямом, 93,0 % обсягу видатків загального фонду припадає на трьох головних розпорядників – НАН, МОН та НААН (рис. 2.1).

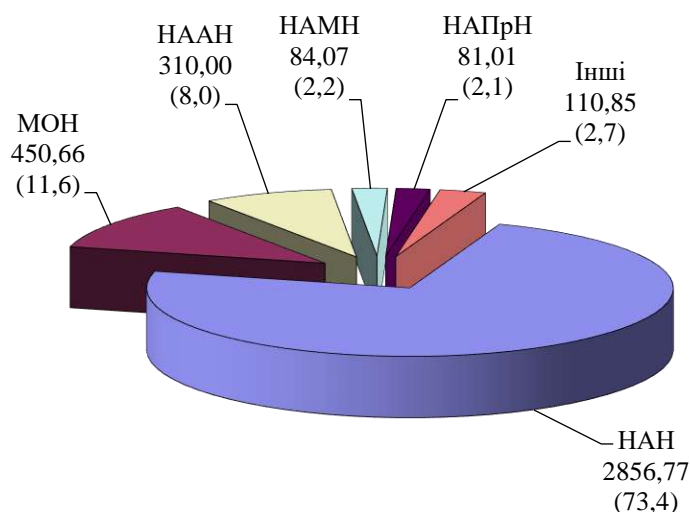

Рис. 2.1 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Фундаментальні наукові дослідження" у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

Кошти спрямовувалися за напрямками бюджетного фінансування "Фундаментальні НД", "Проекти грантового фінансування НФДУ" та "ДЦНТП" (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Фундаментальні наукові дослідження" у розрізі головних розпорядників та напрямів бюджетного фінансування, млн грн

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування		
	Фундаментальні НД	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП
НАН	2856,77	-	-
МОН	214,80	217,72	18,14
НААН	310,00	-	-

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування		
	Фундаментальні НД	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП
НАМН	84,07	-	-
НАПрН	81,01	-	-
НАПН	77,28	-	-
НАМ	19,54	-	-
МОЗ	11,63	-	-
Міндовкілля	2,40	-	-
Усього	3657,50	217,72	18,14
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	93,9	5,6	0,5

Частка видатків загального фонду, що спрямовувалися на виконання ДіР за напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ" та "ДЦНТП" – програмне-цільове фінансування, становила 6,1 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом.

За цим пріоритетним напрямом виконано 2412 НТР, що становить 51,5 % від загальної кількості НТР за пріоритетними напрямами, з них найбільші частки припадають на НАН (50,3 %), НААН (22,9 %) та МОН (18,9 %) (рис. 2.2).

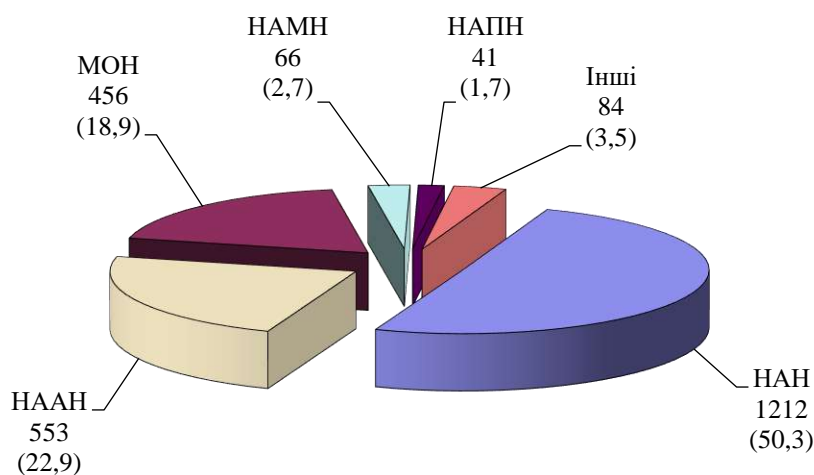

Рис. 2.2 Розподіл кількості НТР за головними розпорядниками, од. (%)

Переважну кількість НТР (94,5 %) виконано за напрямом бюджетного фінансування "Фундаментальні НД", з них 53,2 % – за кошти НАН. За напрямом бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ" виконувалося 104 НТР, "ДЦНТП" – 28 НТР за рахунок коштів МОН (табл. 2.2).

**Кількість НТР за головними розпорядниками та
напрямами бюджетного фінансування, од.**

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування		
	Фундаментальні НД	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП
НАН	1212	-	-
НААН	553	-	-
МОН	324	104	28
НАМН	66	-	-
НАПН	41	-	-
НАПрН	35	-	-
МОЗ	26	-	-
НАМ	21	-	-
Міндовкілля	2	-	-
Усього	2254	104	28
% від загальної кількості НТР за пріоритетним напрямом	94,5	4,3	1,2

За напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ" та "ДЦНТП" (програмне-цільове фінансування) виконано 132 НТР, що становить 5,5 % від загальної кількості НТР за цим пріоритетним напрямом.

За даним пріоритетним напрямом створено 4925 од. НТП, що становить 53,5 % від загальної кількості створеної НТП за пріоритетними напрямами, з них 45,9 % впроваджено у звітному році. Найбільші частки від загальної кількості створеної НТП за пріоритетним напрямом припадають на такі види продукції, як "Інше" – 50,4 %, (з них впроваджено 42,7 %) та "Методи, теорії" – 20,9 % (42,2 %) (рис. 2.3).

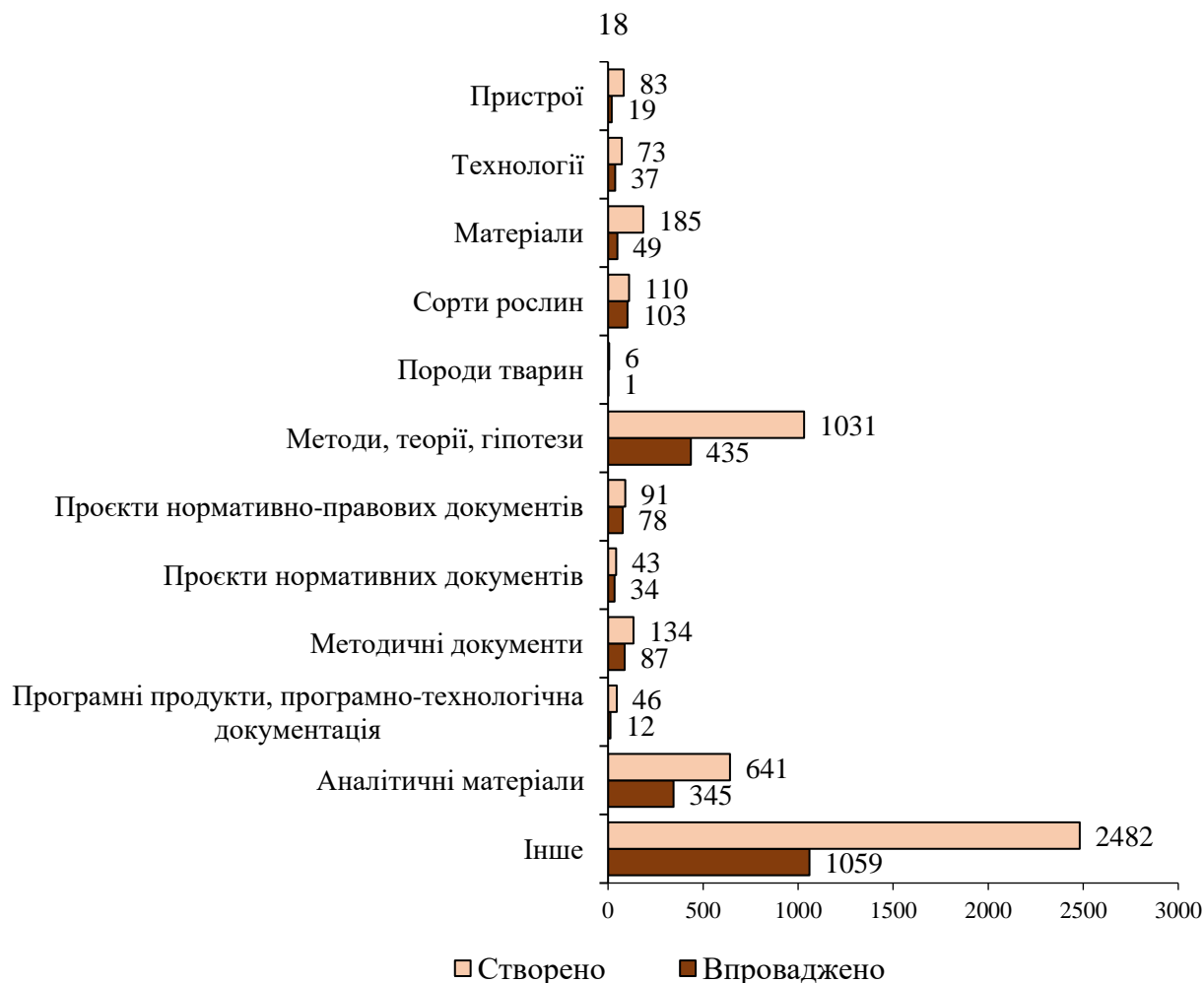

Рис. 2.3 Створення і впровадження НТП за видами продукції, од.

Найбільшу частку із загальної кількості такого виду НТП, як "Методи, теорії, гіпотези" створено за рахунок коштів НАН – 45,8 % (з них впроваджено 13,3 %) та МОН – 35,9 % (55,1 %), "Матеріали" – НАН – 55,7 % (впроваджено 5,7 %) та МОН – 44,3 % (52,4 %) (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 Кількість створеної і впровадженої НТП за головними розпорядниками та видами продукції, од.

Найменування головного розпорядника	Кількість створеної (I) і впровадженої (II) НТП, усього, од		у тому числі за видами НТП, од.												
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше	
НАН	I	2210	78	15	103	5		472	21	37	109		32	576	762
	II	778	18	8	6	2		63	18	29	70		9	301	254
НААН	I	1039				105	3	59						10	862

	II	172				101	1	52					6	12
МОН	I	872	5	42	82		3	370	10	6	22	13	54	265
	II	536	1	13	43			204		5	15	3	37	215
НАПН	I	419						66						353
	II	419						66						353
НАПрН	I	295						10	60					225
	II	295						10	60					225
НАМН	I	53		16				37						
	II	53		16				37						
МОЗ	I	32						15			1	1		15
	II	1						1						
НАМ	I	3						2					1	
	II	3						2					1	
Мін- довкілля	I	2									2			
	II	2									2			
Усього	I	4925	83	73	185	110	6	1031	91	43	134	46	641	2482
	II	2259	19	37	49	103	1	435	78	34	87	12	345	1059

Наукові дослідження за пріоритетним напрямом "Фундаментальні наукові дослідження" у 2023 р. фінансувалися за всіма затвердженими пріоритетними тематичними напрямами наукових досліджень і науково-технічних розробок (далі – пріоритетні тематичні напрями) (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Фінансування та результати ДіР за пріоритетним напрямом
"Фундаментальні наукові дослідження" у розрізі пріоритетних тематичних напрямів**

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од.	у тому числі за видами НТП, од.												
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна	аналітичні матеріали	інше	
1.1	470,79	12,1	243	3	11	15				49	8		3	3	83	68
1.2	304,48	7,8	322	5	3	6				169		2	18	8	15	96
1.3	1124,71	28,9	786	63	10	82				337		1	39	24	39	191
1.4	276,25	7,1	209	9	7	58				84			2		1	48
1.5	395,01	10,1	230		23	5	2	3		96	2		5	4	1	89
1.6	134,02	3,4	85	3	2					20			3	1	21	35
1.7	546,04	14,0	1172		11	5	108	3		93	13		13		20	906
1.8	41,76	1,1	24							6				1		17
1.9	266,86	6,9	853			5				64	64	40	28	1	122	529
1.10	6,79	0,2	35		6	4				8			1	2	14	
1.11	40,88	1,0	56			5				10	3				34	4
1.12	9,97	0,2	21							1			1		10	9
1.13	86,67	2,2	435							73			1		1	360
1.14	0,88	0,1	2							1						1
1.15	113,36	2,9	104							7	1		16		14	66
1.16	58,03	1,5	302							4			1		246	51
1.17	13,31	0,3	39							5			2	2	18	12
1.18	2,29	0,1	6							3			1		2	
1.19	1,26	0,1	1							1						
Разом за пріоритетом	3893,36	100,0	4925	83	73	185	110	6	1031	91	43	134	46	641	2482	

- * 1.1. Дослідження новітніх проблем механіки суцільного середовища і механіки машин
1.2. Розвиток новітніх галузей математики та математичної статистики, математичного моделювання актуальних проблем природничих та соціо-гуманітарних наук
1.3. Фундаментальні проблеми фізики, астрофізики, матеріалознавства, атомної енергетики та радіаційної безпеки
1.4. Розвиток новітніх уявлень про хімічну будову, реакційну здатність, елементарні стадії перебігу хімічних реакцій з метою створення наукових принципів цілеспрямованого управління такими процесами, функціоналізації хімічних сполук, речовин і матеріалів, розробки та оптимізації хімічних методів і технологій
1.5. Розвиток фундаментальних основ молекулярно-генетичних, біофізичних і біохімічних механізмів регуляції клітинних та системних взаємодій за фізіологічних та патологічних станів
1.6. Фундаментальні дослідження в науках про Землю та проблемах геоєкології

- 1.7. Фундаментальні засади функціонування та адаптації біологічних систем (флори і фауни) різних рівнів організації за умов дії різноманітних зовнішніх чинників
- 1.8. Фундаментальні проблеми розвитку технологій в авіаційній та ракетно-космічній галузі
- 1.9. Національні інтереси України в контексті геополітичних проблем сучасного глобалізованого світу
- 1.10. Соціально-психологічна підтримка людини в умовах суспільних змін і загроз безпеки життя
- 1.11. Прогнозування демографічного розвитку ситуації в Україні на коротко-, середньо- та довгострокову перспективи, виявлення ризиків і формування пропозицій щодо їх усунення
- 1.12. Прогнозування руху робочої сили в Україні, динаміки попиту та пропозиції на робочу силу на середньо- та довгострокову перспективи, формування пропозицій щодо мінімізації негативних впливів
- 1.13. Гармонізація інтересів і потреб особистості із запитами суспільства на ринку праці, дуальна освіта, прогнозування щодо кваліфікації та компетенцій, необхідних для ринку робочої сили в Україні у середньо- та довгостроковій перспективах
- 1.14. Технології навчання та соціалізації дітей і молоді з особливими освітніми потребами у контексті створення суспільства рівних можливостей
- 1.15. Проблеми гуманітарної консолідації українського суспільства та функціонування української мови як державної
- 1.16. Збереження історико-культурної спадщини та модернізація архівної справи
- 1.17. Наукові засади забезпечення сталого розвитку територіальних громад та територій, інструменти забезпечення громад соціальними послугами, розвиток сімейних форм виховання
- 1.18. Прогнозно-аналітичні дослідження фінансової стійкості системи загальнообов'язкового соціального страхування і пенсійної системи та запровадження загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи
- 1.19. Розвиток ринку надання соціальних послуг для літніх людей та підходів з підтриманого проживання

Найбільший обсяг видатків загального фонду та значна кількість отриманих результатів у 2023 р. мали місце за пріоритетним тематичним напрямом "Фундаментальні проблеми фізики, астрофізики, матеріалознавства, атомної енергетики та радіаційної безпеки", за яким частка видатків загального фонду від загального обсягу фінансування ДіР за даним пріоритетним напрямом становила 28,9 %; частка створеної НТП виду "Пристрої" від загальної кількості даного виду НТП за пріоритетним напрямом – 75,9 %, "Матеріали" – 44,3 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 32,7 %, "Технології" – 13,7 %.

Найбільшу кількість НТП створено за пріоритетним тематичним напрямом "Фундаментальні засади функціонування та адаптації біологічних систем (флори і фауни) різних рівнів організації за умов дії різноманітних зовнішніх чинників" (частка видатків – 14,0 %) – частка створеної НТП виду "Сорти рослин" становила 98,2 %, "Породи тварин" – 50,0 %, "Технології" – 15,1 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 9,0 %, "Матеріали" – 2,7 %.

Певну кількість окремих видів НТП створено також за пріоритетними тематичними напрямками, на які були спрямовані значно менші обсяги фінансування, зокрема:

"Національні інтереси України в контексті геополітичних проблем сучасного глобалізованого світу" – частка видатків становила 6,9 %, частка створеної НТП виду "Проекти нормативно-правових документів" – 70,3 %, "Проекти нормативних документів" – 93,0 %, "Методичні документи" – 20,9 %, "Аналітичні матеріали" – 19,0 %, "Інше" – 21,3 %;

"Розвиток новітніх галузей математики та математичної статистики, математичного моделювання актуальних проблем природничих та соціо-гуманітарних

наук" – частка видатків становила 7,8 %, частка створеної НТП виду "Методи, теорії, гіпотези" – 16,4 %, "Пристрої" – 6,0 %, "Технології" – 4,1 %, "Матеріали" – 3,2 %;

"Розвиток новітніх уявлень про хімічну будову, реакційну здатність, елементарні стадії перебігу хімічних реакцій з метою створення наукових принципів цілеспрямованого управління такими процесами, функціоналізації хімічних сполук, речовин і матеріалів, розробки та оптимізації хімічних методів і технологій" – частка видатків становила 7,1 %, частка створеної НТП виду "Матеріали" – 31,4 %, "Пристрої" – 10,8 %, "Технології" – 9,6 % "Методи, теорії, гіпотези" – 8,1 %.

Найменші частки фінансування (0,1 %) витрачено на наукові дослідження за тематичними пріоритетними напрямками "Технології навчання та соціалізації дітей і молоді з особливими освітніми потребами у контексті створення суспільства рівних можливостей", "Прогнозно-аналітичні дослідження фінансової стійкості системи загальнообов'язкового соціального страхування і пенсійної системи та запровадження загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи" та "Розвиток ринку надання соціальних послуг для літніх людей та підходів з підтриманого проживання".

2.2 Інформаційні та комунікаційні технології

Обсяг видатків загального фонду на ДіР за вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. становив 629,55 млн грн (9,9 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямками).

Із шести головних розпорядників, які спрямовували кошти на проведення ДіР за цим пріоритетним напрямом, 74,3 % видатків загального фонду припадає на двох головних розпорядників – НАН та МОН (рис. 2.4).

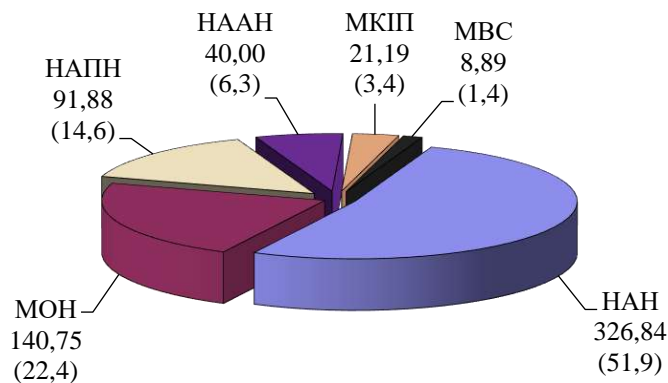

Рис. 2.4 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Інформаційні та комунікаційні технології" у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

Переважну більшість (93,7 %) загального обсягу фінансування за вказаним пріоритетним напрямом спрямовано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР" (базове фінансування) (табл. 2.5).

Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Інформаційні та комунікаційні технології" у розрізі головних розпорядників та напрямів бюджетного фінансування, млн грн

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування				
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАН	326,84	-	-	-	-
МОН	101,35	19,83	1,90	13,42	4,25
НАПН	91,88	-	-	-	-
НААН	40,00	-	-	-	-
МКП	21,19	-	-	-	-
МВС	8,89	-	-	-	-
Усього	590,15	19,83	1,90	13,42	4,25
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	93,7	3,2	0,3	2,1	0,7

Частка видатків загального фонду, що спрямовувалися на виконання ДіР за напрямками цільового бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "ДЦНТП", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва", становила 6,3 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом.

За даним пріоритетним напрямом виконано 500 НТР, що становить 10,7 % від загальної кількості НТР за пріоритетними напрямками, з них найбільші частки припадають на НАН (34,0 %) та МОН (30,0 %) (рис. 2.5).

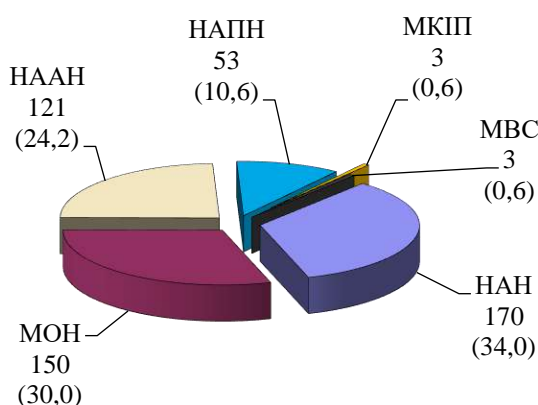

Рис. 2.5 Розподіл кількості НТР за головними розпорядниками, од. (%)

Найбільшу частку НТР (понад 91 %) виконано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР" (базове фінансування), з них 37,1 % – за рахунок коштів НАН, 26,4 % – НААН (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Кількість НТР за напрямами бюджетного фінансування у розрізі головних розпорядників , од.

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування				
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАН	170	-	-	-	-
МОН	108	11	2	7	22
НААН	121	-	-	-	-
НАПН	53	-	-	-	-
МКП	3	-	-	-	-
МВС	3	-	-	-	-
Усього	458	11	2	7	22
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	91,6	2,2	0,4	1,4	4,4

За напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "ДЦНТП", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва" виконано 42 НТР, що становить 8,4 % від загальної кількості НТР за цим пріоритетним напрямом.

У 2023 р. за даним пріоритетним напрямом створено 1067 одиниць НТП, що становить 11,6 % від загальної кількості створеної продукції за пріоритетними напрямами, з них 52,3 % впроваджено у звітному році. Найбільші частки від загальної кількості створеної НТП за пріоритетним напрямом припадає на такі види продукції, як "Інше" (35,2 %), "Аналітичні матеріали" (18,4 %), "Методи, теорії, гіпотези" (17,3 %), "Проекти нормативних документів" (7,4 %), "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" (6,7 %) (рис. 2.6).

Рис. 2.6 Створення і впровадження НТП за видами продукції, од.

Найбільші частки від загальної кількості створеної НТП за даним пріоритетним напрямом належать НАН – 49,1 % (з яких впроваджено 59,4 %) та МОН – 28,3 % (36,4 %) (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Кількість створеної та впровадженої НТП за головними розпорядниками та видами продукції, од.

Найменування головного розпорядника	Кількість створеної (I) і впровадженої (II) НТП, усього, од		у тому числі за видами НТП, од.											
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше
НАН	I	524	10	4			33	8	76	30		33	178	152
	II	311	4	1			16		75	20		7	114	74
МОН	I	302	34	13	2		124	4	3	12		38	18	54
	II	110	10	7	2		50			5		11	11	14
НАПН	I	104					26							78
	II	104					26							78
НААН	I	113		15	1		2			26				69
	II	12		6			2			3				1

МКІП	I	21											21	
	II	21											21	
МВС	I	3									1		2	
	II													
Усього	I	1067	44	32	3			185	12	79	68	72	196	376
	II	558	14	14	2			94		75	28	18	125	188

ДіР за пріоритетним напрямом "Інформаційні та комунікаційні технології" у 2023 р. фінансувалися за одинадцятьма затвердженими пріоритетними тематичними напрямками (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Фінансування та результати ДіР за пріоритетним напрямом "Інформаційні та комунікаційні технології" у розрізі пріоритетних тематичних напрямів

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од.	у тому числі за видами НТП, од.												
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³	
2.1	71,88	11,4	117	25	4					34	6	4	9	1	34	
2.2	14,74	2,3	19	1						4			4	4	6	
2.3	142,48	22,6	320	4	4	1				15	2	75	4	7	138	70
2.4	14,97	2,4	25		1	1				13		1	4	2	3	
2.5	9,95	1,6	35	1	1					14			10		9	
2.6	23,68	3,8	57	8	1					28	1	1	6	3	9	
2.7	9,18	1,5	11	1	1					3			2	2	2	
2.8	63,25	10,1	158	1	17	1				14		27	17	4	77	
2.9	14,11	2,2	19	2						4			4		9	
2.10	146,95	23,3	149	1	3					23	4	3	27	7	24	57
2.11	118,36	18,8	157							33		4	2	18	100	
Разом за пріоритетом	629,55	100,0	1067	44	32	3				185	12	79	68	72	196	376

- * 2.1. Інформаційно-комунікаційні та радіоелектронні системи та технології, засоби радіоелектронної боротьби для забезпечення національної безпеки і оборони. Інформаційна безпека та кібербезпека
2.2. Методи та засоби запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, реагування на них та ліквідації наслідків таких ситуацій і знешкодження засобів ураження
2.3. Методи та засоби інформаційно-аналітичного та нормативно-методичного забезпечення процесів прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони. Автоматизовані системи управління
2.4. Системи штучного інтелекту
2.5. Технологічні засоби та сервіси програмного інжинірингу
2.6. Кіберфізичні системи, Інтернет речей. Робототехніка. Комп'ютерна обробка сигналів різних видів та походження

- 2.7. Глибоке навчання, великі дані (big data), нейроподібні мережі
- 2.8. Інформаційно-комунікаційні системи та мережі
- 2.9. Суперкомп'ютерні комплекси. Моделювання та розв'язання надскладних задач. Хмарні обчислення
- 2.10. Інтелектуальні інтерактивні інформаційно-аналітичні системи. Інтегровані системи баз даних та знань. Національні інформаційні ресурси
- 2.11. Цифровізація соціально-гуманітарних процесів та освіта в цифрову епоху

Найбільший обсяг видатків загального фонду та значна кількість отриманих результатів мали місце за пріоритетним тематичним напрямом "Інтелектуальні інтерактивні інформаційно-аналітичні системи. Інтегровані системи баз даних та знань. Національні інформаційні ресурси". Частка видатків загального фонду за цим пріоритетним тематичним напрямом становила 23,3 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом. Частка створеної НТП виду "Методичні документи" від загальної кількості даного виду НТП за пріоритетним напрямом становила 39,7 %, "Проекти нормативно-правових документів" – 33,3 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 12,4 %, "Технології" – 9,4 %.

Друге місце за обсягом фінансування (22,6 %) належить пріоритетному тематичному напрямку "Методи та засоби інформаційно-аналітичного та нормативно-методичного забезпечення процесів прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони. Автоматизовані системи управління", у результаті реалізації якого створено НТП виду "Проекти нормативних документів" – 94,9 %, "Аналітичні матеріали" – 70,4 %, "Матеріали" – 33,3 %, "Технології" – 12,5 %, "Пристрої" – 9,1 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 8,1 %

Значну кількість окремих видів НТП створено також за пріоритетними тематичними напрямами з меншими майже удвічі обсягами фінансування, зокрема:

"Інформаційно-комунікаційні та радіоелектронні системи та технології, засоби радіоелектронної боротьби для забезпечення національної безпеки і оборони. Інформаційна безпека та кібербезпека" – частка видатків становила 11,4 %; частка створеної НТП виду "Пристрої" – 56,8 %, "Проекти нормативно-правових документів" – 50,0 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 18,4 %, "Технології" – 12,5 %;

"Інформаційно-комунікаційні системи та мережі" – частка видатків становила 10,1 %; частка створеної НТП виду "Технології" – 53,1 %, "Матеріали" – 33,3 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 7,6 %.

Найменші частки фінансування (1,5 % та 1,6 % відповідно) витрачено на наукові дослідження за тематичними пріоритетними напрямами "Глибоке навчання, великі дані (big data), нейроподібні мережі" (частка створеної НТП виду "Технології" – 3,1 %, "Пристрої" – 2,3 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 1,6 %) та "Технологічні засоби та сервіси програмного інжинірингу" (частка створеної НТП виду "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" – 13,9 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 7,6 %, "Технології" – 3,1 %, "Пристрої" – 2,3 %).

2.3 Енергетика та енергоефективність

Обсяг видатків загального фонду на ДіР за вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. становив 292,01 млн грн (4,6 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямками).

Із п'яти головних розпорядників, які спрямовували кошти на проведення ДіР за цим пріоритетним напрямом, 57,1 % загального обсягу видатків загального фонду мала НАН (рис. 2.7).

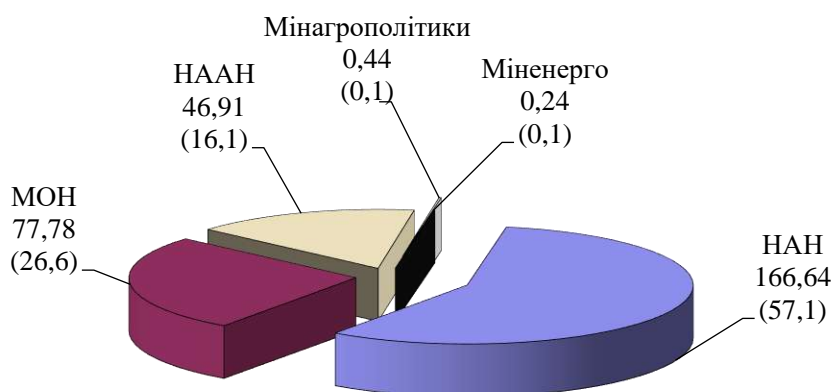

Рис. 2.7 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Енергетика та енергоефективність" у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

Найбільший обсяг коштів (87,9 %) спрямовано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР" (базове фінансування), з них 64,9 % припадає на НАН та 18,3 % – на НААН (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Енергетика та енергоефективність" у розрізі головних розпорядників та напрямів бюджетного фінансування, млн грн

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАН	166,64	-	-	-
МОН	42,55	19,01	12,55	3,67
НААН	46,91	-	-	-
Мінагрополітики	0,44	-	-	-
Міненерго	0,24	-	-	-
Усього	256,78	19,01	12,55	3,67
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	87,9	6,5	4,3	1,3

Частка видатків загального фонду, що спрямовувалися на виконання ДіР за напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва", становила 12,1 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом.

За цим пріоритетним напрямом у звітному році виконано 319 НТР, що становить 6,8 % від загальної кількості НТР за пріоритетними напрямами, з них на НААН припадає 47,0 % (рис. 2.8).

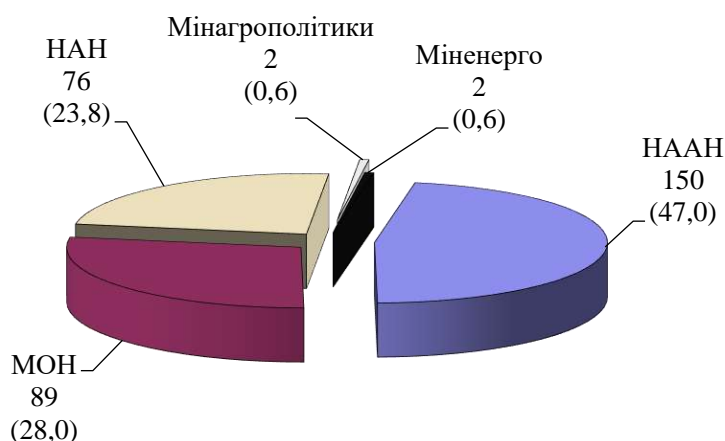

Рис. 2.8 Розподіл кількості НТР за головними розпорядниками, од. (%)

Найбільшу частку НТР (88,1 %) виконано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР", з них 53,4 % – за рахунок коштів НААН (табл. 2.10).

**Кількість НТР за головними розпорядниками та
напрямами бюджетного фінансування, од.**

Найменування головного розпорядника	Напря́м бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково- технічного співробітництва
НААН	150	-	-	-
МОН	51	10	9	19
НАН	76	-		
Мінагрополітики	2	-		
Міненерго	2	-		
Усього	281	10	9	19
% від загальної кількості НТР за пріоритетним напрямом	88,1	3,1	2,8	6,0

За напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва" виконано 38 НТР, що складає 11,9 % від загальної кількості НТР за цим пріоритетним напрямом.

У 2023 р. за даним пріоритетним напрямом створено 524 одиниці НТП, що становить 5,7 % від загальної кількості створеної продукції за пріоритетними напрямами, з них 58,2 % впроваджено у звітному році. Найбільші частки від загальної кількості створеної НТП за пріоритетним напрямом припадає на такі види продукції, як "Інше" (32,1 %), "Методи, теорії" (20,4 %) та "Пристрої" (17,9 %) (рис. 2.9).

Рис. 2.9 Створення і впровадження НТП за видами продукції, од.

42,0 % НТП за даним пріоритетним напрямом створено за кошти МОН, з них впроваджено 57,7 % та НАН (36,6 %, з них впроваджено 84,4 %) (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Кількість створеної і впровадженої НТП за головними розпорядниками та видами продукції, од.

Найменування головного розпорядника	Кількість створеної (I) і впровадженої (II) НТП, усього, од		у тому числі за видами НТП, од.											
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна	аналітичні матеріали	інше
МОН	I	220	76	5	5			79		1	10	10	6	28
	II	127	61	2	4			31			7	3	4	15
НАН	I	192	18	5	3			26		1	16	6	48	69
	II	162	12	2	2			17		1	16	5	48	59
НААН	I	108		10	1			2			26			69
	II	12		6				2			3			1

Мін-енерго	I	2							2						
	II	2							2						
Мінагро-політики	I	2												2	
	II	2												2	
Усього	I	524	94	20	9				107		4	52	16	54	168
	II	305	73	10	6				50		3	26	8	52	77

ДіР за пріоритетним напрямом "Енергетика та енергоефективність" у 2023 р. фінансувалися за шістьма затвердженими пріоритетними тематичними напрямами (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

**Фінансування та результати ДіР за пріоритетним напрямом
"Енергетика та енергоефективність"
у розрізі пріоритетних тематичних напрямів**

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од.	у тому числі за видами НТП, од.												
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³	
3.1	36,81	12,6	88	6	4					22			1	6	9	40
3.2	5,07	1,7	3							2						1
3.3	38,49	13,2	47	7		5				8		3	9		3	12
3.4	169,87	58,2	279	76	13	2				51		1	34	4	2	96
3.5	18,84	6,4	61		2					7			8	4	35	5
3.6	22,93	7,9	46	5	1	2				17				2	5	14
Разом за пріоритетом	292,01	100,0	524	94	20	9				107		4	52	16	54	168

- * 3.1. Системи генерації і транспортування електричної та теплової енергії
 3.2. Паливні бази, системи транспортування та використання
 3.3. Технології розроблення та використання нових видів палива, відновлюваних і альтернативних джерел енергії та видів палива
 3.4. Енергоефективність і енергозбереження, ринки енергоресурсів
 3.5. Енергоменеджмент, інформаційно-аналітичне та нормативно-методичне забезпечення енергетичної галузі
 3.6. Екологічно збалансована енергетична безпека

Найбільший обсяг видатків загального фонду (58,2 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом) та значна кількість отриманих результатів у 2023 р. мали місце за пріоритетним тематичним напрямом "Енергоефективність і енергозбереження, ринки енергоресурсів": частка створеної НТП виду "Пристрої" становила 80,9 % від загальної кількості даного виду НТП за

пріоритетним напрямом, "Технології" – 65,0 %, "Методи теорії, гіпотези" – 47,7 %, "Матеріали" – 22,2 %.

Значну кількість окремих видів НТП створено за пріоритетними тематичними напрямами зі значно меншими обсягами фінансування, зокрема:

"Технології розроблення та використання нових видів палива, відновлюваних і альтернативних джерел енергії та видів палива" – частка видатків становила 13,2 %; частка створеної НТП виду "Матеріали" – 55,6 %, "Методичні документи" – 17,3 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 7,5 %, "Пристрої" – 7,4 %;

"Системи генерації і транспортування електричної та теплової енергії" – частка видатків становила 12,6 %; частка створеної НТП виду "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" – 37,5 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 20,6 %, "Технології" – 20,0 %, "Пристрої" – 6,4 %;

"Екологічно збалансована енергетична безпека" – частка видатків становила 7,9 %; частка створеної НТП виду "Матеріали" – 22,2 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 15,9 %, "Пристрої" – 5,3 %, "Технології" – 5,0 %.

Найменшу частку фінансування витрачено на виконання НТР за пріоритетним тематичним напрямом "Паливні бази, системи транспортування та використання" (1,7 %), при цьому було створено НТП виду "Методи, теорії, гіпотези" – 1,9 % та "Інше" – 0,6 %.

2.4 Рациональне природокористування

Обсяг видатків загального фонду на ДіР за вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. становив 378,22 млн грн (6,0 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямами).

Із семи головних розпорядників, які спрямовували кошти на проведення ДіР за цим пріоритетним напрямом, 77,0 % загального обсягу видатків загального фонду припадає на трьох головних розпорядників – НАН, МОН та НААН (рис. 2.10).

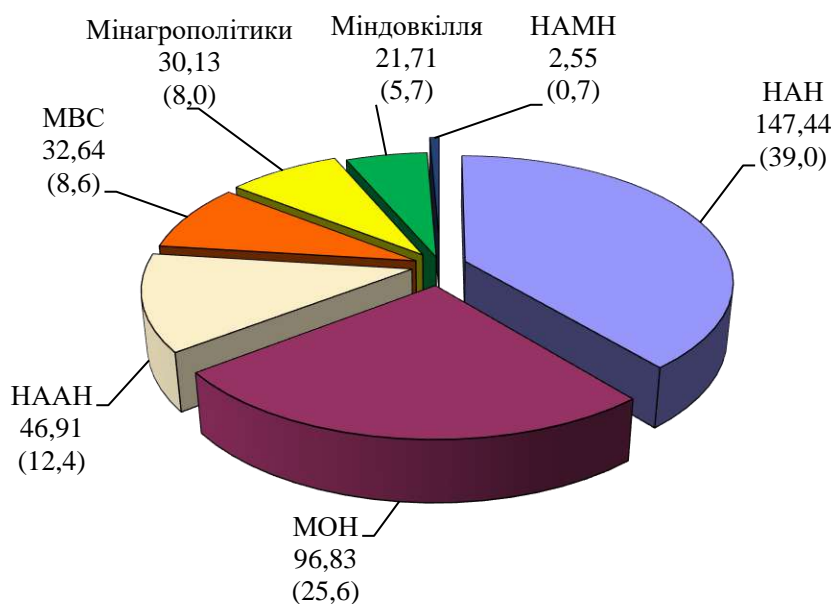

Рис. 2.10 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Рациональне природокористування" у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

Найбільший обсяг коштів (88,7 %) спрямовано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР" (базове фінансування), з них 43,9 % припадає на НАН, 16,2 % – на МОН та близько 14,0 % – на НААН (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Рациональне природокористування" у розрізі головних розпорядників та напрямів бюджетного фінансування, млн грн

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування				
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАН	147,44	-	-	-	-
МОН	54,22	27,64	6,96	4,15	3,86
НААН	46,91	-	-	-	-
МВС	32,64	-	-	-	-
Мінагрополітики	30,13	-	-	-	-
Міндовкілля	21,72	-	-	-	-
НАМН	2,55	-	-	-	-
Усього	335,61	27,64	6,96	4,15	3,86
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	88,7	7,3	1,9	1,1	1,0

Частка видатків загального фонду, що спрямовувалися на виконання ДіР за напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "ДЦНТП", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва", становила 11,3 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом.

За вказаним пріоритетним напрямом у звітному році виконано 443 НТР, що становить 9,5 % від загальної кількості НТР за пріоритетними напрямами, з них 36,3 % припадає на НААН (рис. 2.11).

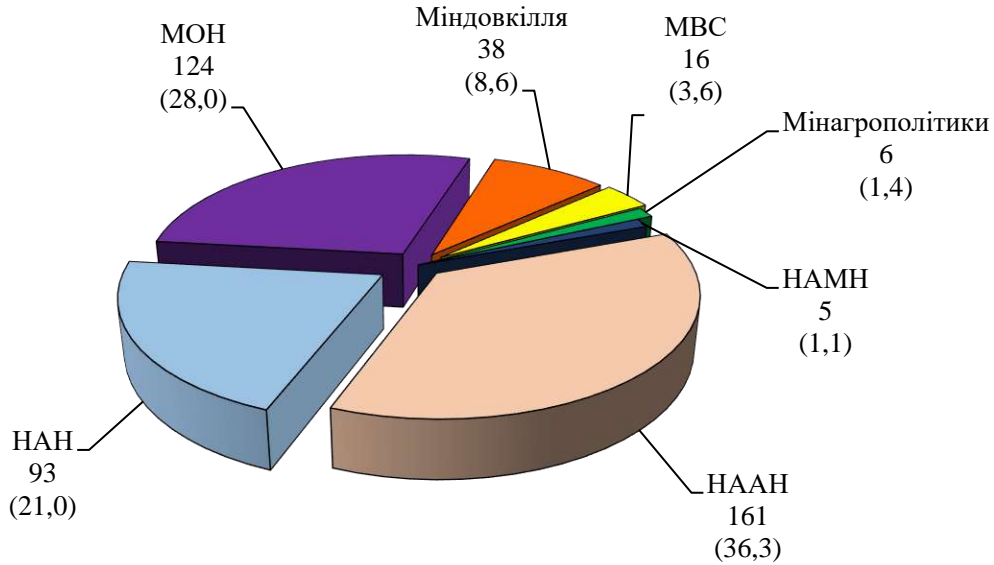

Рис. 2.11 Розподіл НТР за головними розпорядниками, од. (%)

88,0 % загальної кількості НТР виконано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР", з них 41,3 % – за рахунок коштів НААН, 23,8 % – НАН та 18,2 % – МОН (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

Кількість НТР за головними розпорядниками та напрямами бюджетного фінансування, од.

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування				
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НААН	161	-	-	-	-
НАН	93	-	-	-	-
МОН	71	17	10	6	20
Міндовкілля	38	-	-	-	-

Найменування головного розпорядника	Напря́м бюджетного фінансування				
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	ДЦНТП	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково- технічного співробітництва
МВС	16	-	-	-	-
Мінагрополітики	6	-	-	-	-
НАМН	5	-	-	-	-
Усього	390	17	10	6	20
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	88,0	3,8	2,3	1,4	4,5

За напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "ДЦНТП", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва" виконано 53 НТР, що становить 12,0 % від загальної кількості НТР за цим пріоритетним напрямом.

У 2023 р. за даним пріоритетним напрямом коштами шести головних розпорядників створено 1055 одиниць НТП, що становить 11,5 % від загальної кількості створеної продукції за пріоритетними напрямами, з них 57,3 % впроваджено у звітному році. Найбільші частки припадають на такі види НТП, як "Методичні документи" – 42,7 % від загальної кількості створеної НТП, "Інше" – 25,4 % та "Методи, теорії, гіпотези" – 10,3 % (рис. 2.12).

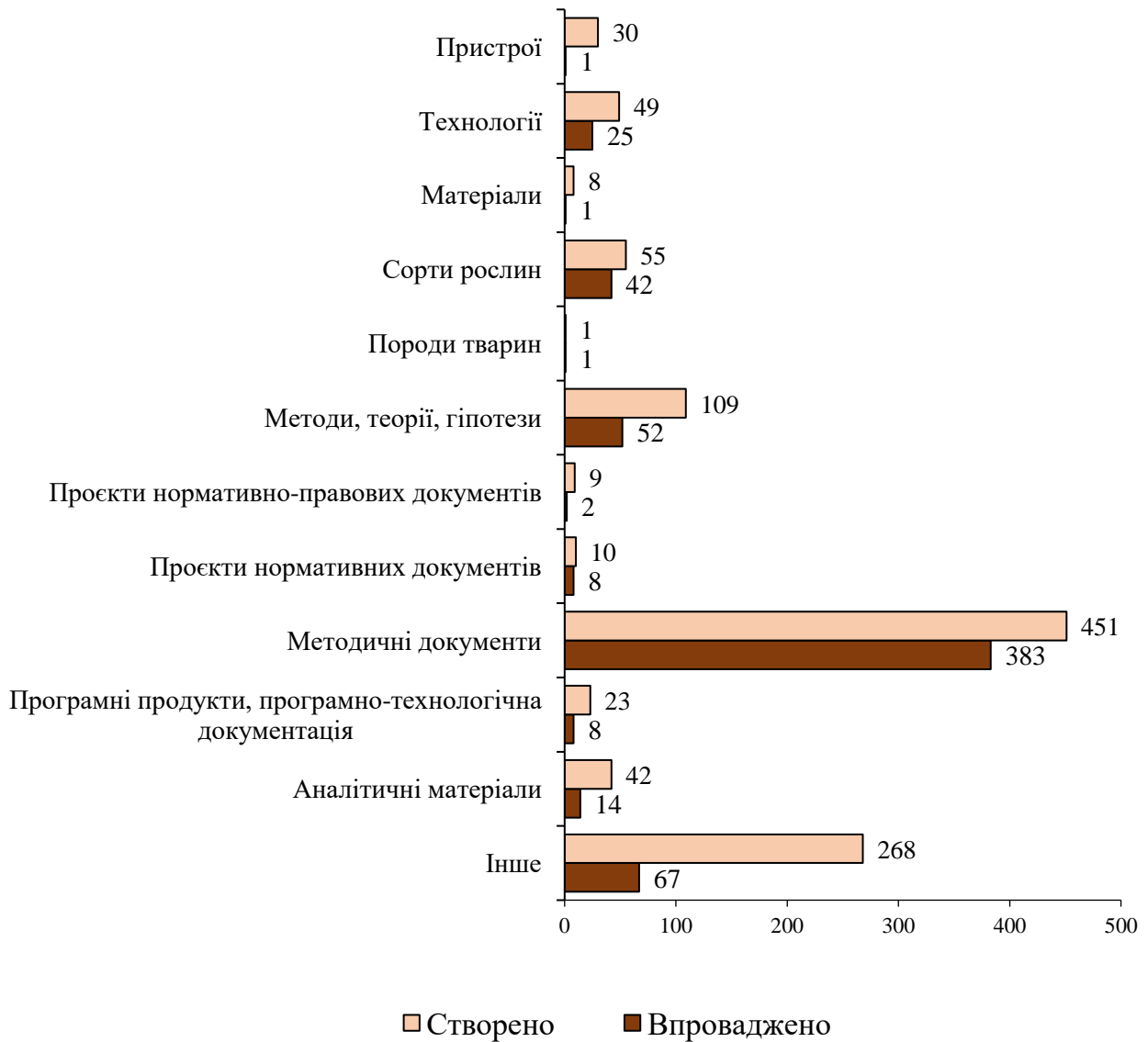

Рис. 2.12 Створення і впровадження НТП за видами продукції, од.

Найбільшу кількість НТП за даним пріоритетним напрямом (34,6 %) створено за кошти Мінагрополітики (такий вид НТП, як "Методичні документи" становить 78,7 % загальної кількості НТП даного виду). Із загальної кількості такого виду НТП, як "Технології" – за кошти МОН створено 55,1 % (з них впроваджено 48,1 %), НААН – близько 43,0 % (впроваджено 52,4 %); "Методи, теорії, гіпотези" – за кошти МОН створено 75,2 % (впроваджено 52,4 %); "Пристрої – за кошти НАН створено 76,6 % (впровадження у звітному році не відбулося) (табл. 2.15).

Таблиця 2.15

Кількість створеної та впровадженої НТП за головними розпорядниками та видами продукції, од.

Найменування головного розпорядника	Кількість створеної (I) і впровадженої (II) НТП, усього, од		у тому числі за видами НТП, од.											
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше
Мінагрополітики	I	365									355			10
	II	365									355			10
НААН	I	257		21	1	50		4			51			130
	II	60		11		38		4			5			2
МОН	I	204	7	27	7	1	1	82		4	13	7	14	41
	II	121	1	13	1	1	1	43		3	10	5	7	36
НАН	I	168	23	1		4		23			10	10	15	82
	II	37		1		3		5			6	2	2	18
Міндовкілля	I	33								9	2	15	1	6
	II	16								2	2	6	1	5
МВС	I	28								4	7	5	7	5
	II	5								3	1			1
Усього	I	1055	30	49	8	55	1	109	9	10	451	23	42	268
	II	604	1	25	1	42	1	52	2	8	383	8	14	67

ДіР за пріоритетним напрямом "Раціональне природокористування" у 2023 р. фінансувалися за всіма вісьмома затвердженими пріоритетними тематичними напрямками (табл. 2.16).

Таблиця 2.16

Фінансування та результати ДіР за пріоритетним напрямом "Раціональне природокористування" у розрізі пріоритетних тематичних напрямів

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од.	у тому числі за видами НТП, од.											
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше
4.1	95,40	25,2	133	15	1		1	1	25		1	10	10	9	60
4.2	58,75	15,5	73	9	3	1			5		3	9	9	11	23

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од.	у тому числі за видами НТП, од.												
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна	аналітичні матеріали	інше	
4.3	8,07	2,1	10	1	3	1				1					4	
4.4	108,41	28,7	340	1	31	3	50			31		2	60	1	9	152
4.5	15,78	4,2	30	1	3	2				7		1	2		9	5
4.6	80,13	21,2	423			1	4			14	9	3	370	3	2	17
4.7	7,29	1,9	34	1	1					23					2	7
4.8	4,39	1,2	12	2	7					3						
Разом за пріоритетом	378,22	100,0	1055	30	49	8	55	1	109	9	10	451	23	42	268	

*

- 4.1. Моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища, технології подолання негативних впливів на нього
- 4.2. Технології моніторингу екологічного стану природних та штучних екосистем
- 4.3. Технології моніторингу стану і раціонального використання водних біоресурсів, біотехнології аквакультури
- 4.4. Інноваційні технології збереження та збалансованого використання природних (мінерально-сировинних, земельних, ґрунтових, водних та біотичних) ресурсів
- 4.5. Оцінювання та інтегроване управління водними ресурсами, технології водозабезпечення та очищення води, доступність питної води
- 4.6. Відтворення природних комплексів та об'єктів, охорона природно-заповідного фонду, збереження біорізноманіття природних та штучних екосистем, генетична паспортизація цінних об'єктів
- 4.7. Екологічно збалансоване та ефективне землекористування
- 4.8. Технології циркулярної економіки

Найбільший обсяг видатків загального фонду (28,7 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом) та значна кількість отриманих результатів у 2023 р. мали місце за пріоритетним тематичним напрямом "Інноваційні технології збереження та збалансованого використання природних (мінерально-сировинних, земельних, ґрунтових, водних та біотичних) ресурсів". Частка створеної НТП виду "Сорти рослин" становила – близько 91,0 % в загальній кількості створеної НТП даного виду, "Технології" – 63,3 %, "Матеріали" – 37,5 .

Друге місце за обсягом фінансування належить пріоритетному тематичному напрямку "Моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища, технології подолання негативних впливів на нього" – частка видатків становила 25,2 %; частка створеної НТП виду "Пристрої" становила 50,0 %, "Методи, теорії, гіпотези" – близько 23,0 % та "Породи тварин" – 100,0 %.

Найбільшу кількість результатів (понад 40,0 % створеної НТП за пріоритетним напрямом) отримано за пріоритетним тематичним напрямом "Відтворення природних

комплексів та об'єктів, охорона природно-заповідного фонду, збереження біорізноманіття природних та штучних екосистем, генетична паспортизація цінних об'єктів" – частка видатків становила 21,2%; частка створеної НТП виду "Методичні документи" – 82,0 %, "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" – 13,0 % та "Проекти нормативно-правових документів" – 100,0%.

Певну кількість окремих видів НТП створено також за пріоритетними тематичними напрямками, на які було спрямовано значно менші обсяги видатків:

"Технології моніторингу екологічного стану природних та штучних екосистем" – частка видатків становила 15,5 %; частка створеної НТП виду "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" – 39,1 %, "Пристрої" – 30,0 %;

"Оцінювання та інтегроване управління водними ресурсами, технології водозабезпечення та очищення води, доступність питної води" – частка видатків становила 4,2 %; частка створеної НТП виду "Матеріали" – 25,0 %, "Проекти нормативних документів" – 10,0 %;

"Технології моніторингу стану і раціонального використання водних біоресурсів, біотехнології аква- та марикультури" – частка видатків становила 2,1 %; частка створеної НТП виду "Матеріали" – 12,5 %, "Технології" – 6,1 %.

За найменшої частки видатків на НТР за тематичним пріоритетним напрямом "Технології циркулярної економіки" (1,2 %) частка створеної НТП виду "Технології" становила 14,3 %, "Пристрої" – 6,7 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 2,8 %.

2.5 Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Обсяг видатків загального фонду на ДіР за вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. становив 670,92 млн грн (10,6 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямками).

З восьми головних розпорядників, які спрямовували кошти на проведення ДіР за цим пріоритетним напрямом, найбільший обсяг видатків загального фонду (48,5 %) припадає на НАМН (рис. 2.13).

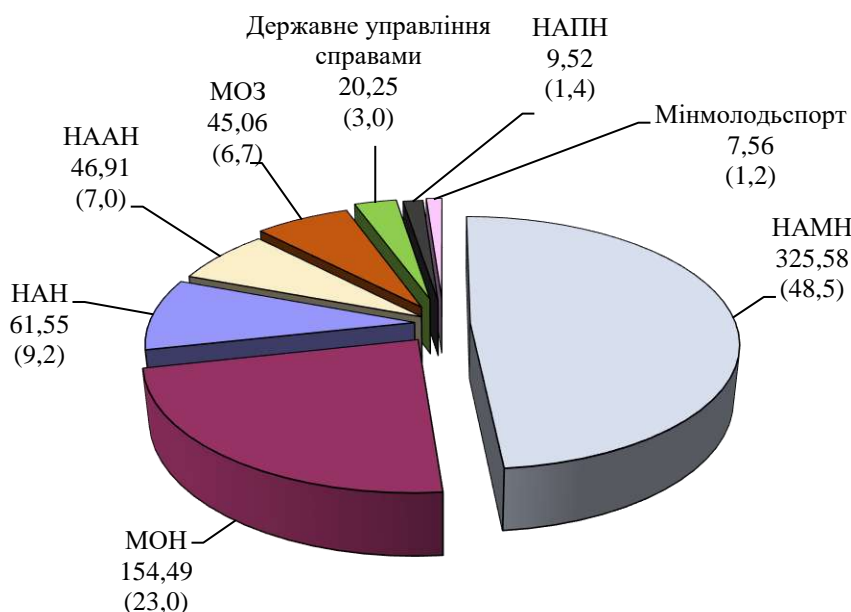

Рис. 2.13 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань" у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

Найбільший обсяг коштів (81,7 %) спрямовано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР" (базове фінансування), з них 59,4 % припадає на НАМН та 11,2 % – на НАН (табл. 2.17).

Таблиця 2.17

Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань" у розрізі головних розпорядників та напрямів бюджетного фінансування, млн грн

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАМН	325,58	-	-	-
НАН	61,55	-	-	-
НААН	46,91	-	-	-
МОЗ	45,06	-	-	-
МОН	31,60	113,91	4,93	4,05
Державне управління справами	20,25	-	-	-
НАПН	9,52	-	-	-
Мінмолодьспорт	7,56	-	-	-
Усього	548,03	113,91	4,93	4,05

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	81,7	17,0	0,7	0,6

Частка видатків загального фонду, що спрямовувалися на виконання ДіР за напрямками бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва", становила 18,3 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом.

За даним пріоритетним напрямом виконано 678 НТР, що становить 14,5 % від загальної кількості НТР за пріоритетними напрямками, з них найбільшу частку (37,8 %) виконано за кошти НАМН (рис. 2.14).

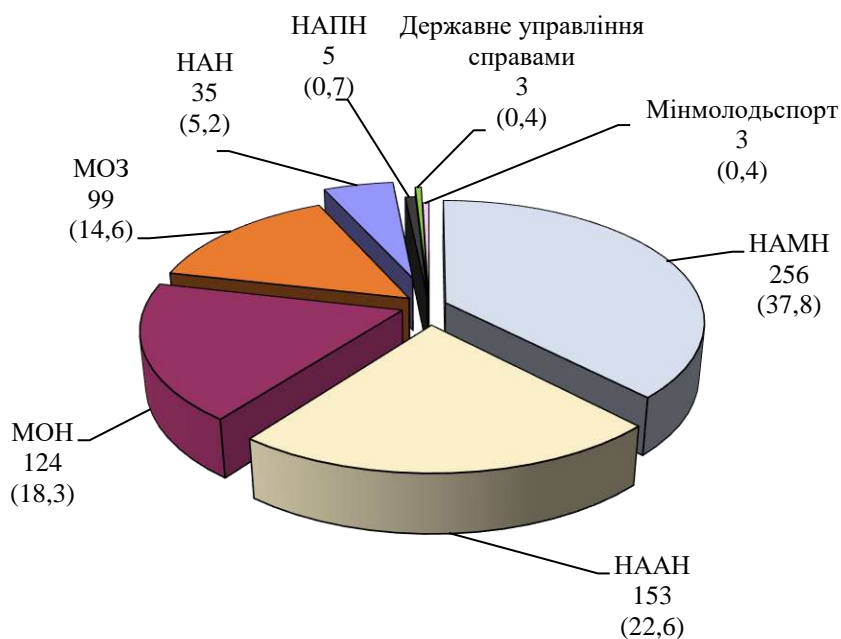

Рис. 2.14 Розподіл НТР за головними розпорядниками, од. (%)

Найбільшу кількість НТР (88,1 %) виконано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР", з них близько 43,0 % – за кошти НАМН, 25,6 % – НААН (табл. 2.18).

**Кількість НТР за головними розпорядниками
та напрямами бюджетного фінансування, од.**

Найменування головного розпорядника	Напря́м бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАМН	256	-	-	-
НААН	153	-	-	-
МОЗ	99	-	-	-
МОН	43	56	4	21
НАН	35	-	-	-
НАПН	5	-	-	-
Державне управління справами	3	-	-	-
Мінмолодьспорт	3	-	-	-
Усього	597	56	4	21
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	88,1	8,3	0,6	3,0

За напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва" виконано 81 НТР, що становить 11,9 % від загальної кількості НТР за цим пріоритетним напрямом.

У 2023 р. за даним пріоритетним напрямом створено 959 одиниць НТП, що становить 10,4 % від загальної кількості створеної продукції за пріоритетними напрямами, з них 58,2 % (558 од.) впроваджено у звітному році. Найбільші частки від загальної кількості створеної НТП за пріоритетним напрямом припадають на такі види, як "Методи, теорії, гіпотези" – 42,5 % (з них впроваджено 83,3 %), "Інше" – 29,7 % (31,2 %), "Технології" – 11,4 % (68,8 %) та "Методичні документи" – 9,0 % (впроваджено 26,7 %) (рис. 2.15).

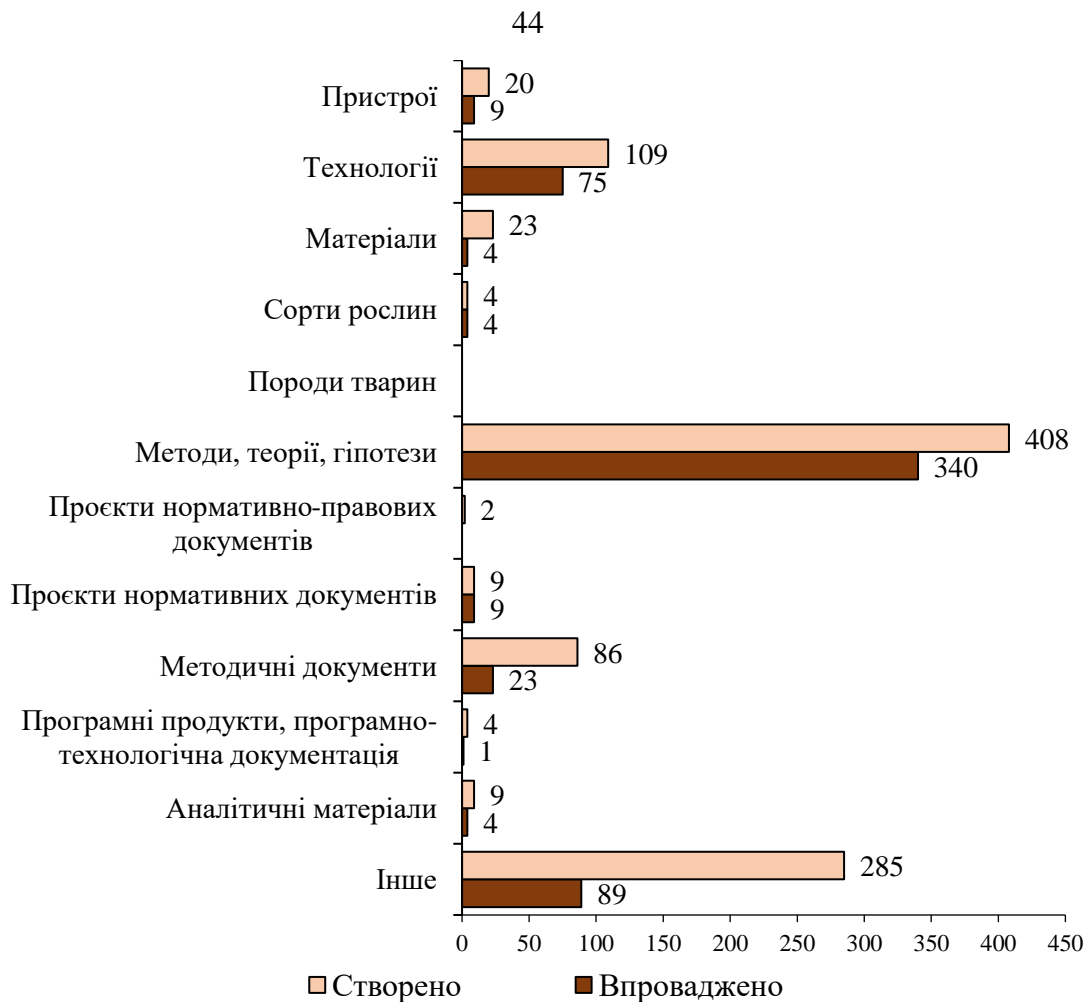

Рис. 2.15 Створення і впровадження НТП за видами продукції, од.

Найбільша кількість створеної НТП від загальної кількості за даним пріоритетним напрямом належить НАМН – 32,7 % (з них 100,0 % впроваджено), МОН – 24,4 % (46,2 %) та НААН – 23,7 % (впроваджено 8,4 %).

Найбільші частки НТП виду "Технології" створено за рахунок коштів НАМН (53,7 %) та МОН (25,7 %). Із загальної кількості НТП виду "Методи, теорії, гіпотези" 62,7 % створено за кошти НАМН, 19,6 % – МОН та 13,7 % - МОЗ. За кошти НАПН, Мінмолодьспорту та Державного управління справами створено виключно НТП виду "Інше" (табл. 2.19).

Таблиця 2.19

Кількість створеної та впровадженої НТП за головними розпорядниками та видами продукції, од.

Найменування головного розпорядника	Кількість створеної (I) і впровадженої (II) НТП, усього, од		у тому числі за видами НТП, од.											
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна	аналітичні матеріали	інше
НАМН	I	314		58				256						
	II	314		58				256						
МОН	I	234	17	28	19			80	1	9	27	4	3	46
	II	108	9	5	4			23		9	19	1	1	37
НААН	I	227		21	2			5			52			147
	II	19		11				3			4			1
МОЗ	I	107	1	1				56	1		2		6	40
	II	72		1				48					3	20
НАН	I	48	2	1	2	4		5			5			29
	II	16				4		4						8
НАПН	I	10						6						4
	II	10						6						4
Мінмолодь-спорт	I	10												10
	II	10												10
Державне управління справами	I	9												9
	II	9												9
Усього	I	959	20	109	23	4		408	2	9	86	4	9	285
	II	558	9	75	4	4		340		9	23	1	4	89

ДіР за пріоритетним напрямом "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань" у 2023 р. фінансувалися за 12-ма з 13-ти затверджених пріоритетних тематичних напрямів (табл. 2.20).

**Фінансування та результати ДіР за пріоритетним напрямом
"Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших
захворювань" у розрізі пріоритетних тематичних напрямів**

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	у тому числі за видами НТП, од.											
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³
5.1	341,25	50,9	372	8	45	6			257	1	9	10		6	30
5.2	34,43	5,1	38	2	3	1			28			2			2
5.3	99,85	14,9	273		26	6			29			55		1	156
5.4	91,56	13,6	133	7	8	2			35			4	1		76
5.5	24,04	3,6	38	1	7				19	1		1			9
5.6	6,55	1,0	7						5			1	1		
5.7	10,66	1,6	16		2	2			12						
5.8	12,95	1,9	8		2				3			1	2		
5.9															
5.10	5,04	0,8	11		3	1			3			4			
5.11	7,45	1,1	15				4		1			5		1	4
5.12	11,64	1,7	35	2	12	1			14						6
5.13	25,49	3,8	13		1	4			2			3		1	2
Разом за пріоритетом	670,92	100,0	959	20	109	23	4		408	2	9	86	4	9	285

- * 5.1 Етіологія, патогенез, лікування, профілактика неінфекційних хвороб
5.2 Етіологія, патогенез, лікування, профілактика інфекційних хвороб
5.3 Створення нових лікарських засобів та виробів медичного призначення
5.4 Нові методи та технології діагностики
5.5 Мінінвазивна, високотехнологічна, реконструктивна хірургія та трансплантологія
5.6 Інформаційні технології в медицині
5.7 Методи і засоби тактичної медицини і медицини катастроф
5.8 Конструювання та комплектування протезно-ортопедичних виробів залежно від функціональних можливостей людини, визначення витрат, що пов'язані з виробництвом та/або придбанням таких виробів
5.9 Біотехнологічні та генетичні методи і технології
5.10 Методи і технології діагностики, лікування та профілактики захворювань тварин і птиці, розробка ветеринарних лікарських засобів
5.11 Технології вирощування сільськогосподарських рослин та виведення їх нових сортів і гібридів
5.12 Технології виробництва харчових продуктів для функціонування стійкої та ефективної продовольчої системи
5.13 Біологічна безпека та біологічний захист

Найбільші обсяг видатків загального фонду та кількість отриманих результатів у 2023 р. мали місце за пріоритетним тематичним напрямом "Етіологія, патогенез, лікування, профілактика неінфекційних хвороб". Частка видатків загального фонду за

цим пріоритетним тематичним напрямом становила 50,9 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом; частка створеної НТП виду "Методи, теорії, гіпотези" від загальної кількості даного виду НТП за пріоритетним напрямом – 63,0 %, "Технології" – 41,3 %, "Пристрої" – 40,0 %, "Матеріали" – 26,1 % та "Проекти нормативних документів" – 100 %.

Друге та третє місця за обсягом фінансування та кількістю створеної НТП належать відповідно пріоритетним тематичним напрямам "Створення нових лікарських засобів та виробів медичного призначення" (частка видатків – 14,9 %; частка створеної НТП виду "Методичні документи" – 64,0 %, НТП виду "Інше" – 54,7 %, "Технології" – 23,9 % та "Матеріали" – 26,1 %) та "Нові методи та технології діагностики" (частка видатків – 13,6 %; частка створеної НТП виду "Пристрої" – 35,0 %, "Інше" – 26,7 %, "Матеріали" – 8,7 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 8,6 %).

Певну кількість окремих видів НТП створено за пріоритетними тематичними напрямами, на які було спрямовано суттєво менші обсяги фінансування:

"Етіологія, патогенез, лікування, профілактика інфекційних хвороб" – частка видатків – 5,1 %; частка створеної НТП виду "Пристрої" – 10,0 %, "Методи, теорії, гіпотези" – близько 7,0 %, "Матеріали" – 4,3 % та "Технології" – 2,8 %;

"Біологічна безпека та біологічний захист" – частка видатків – 3,8 %; частка створеної НТП виду "Матеріали" – 17,4 %, "Методичні документи" – 3,5 %;

"Мініінвазивна, високотехнологічна, реконструктивна хірургія та трансплантологія" – частка видатків – 3,6 %; частка створеної НТП виду "Технології" – 6,4 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 4,7 % та "Проекти нормативно-правових документів" – 50,0 % (1 од.);

"Конструювання та комплектування протезно-ортопедичних виробів залежно від функціональних можливостей людини, визначення витрат, що пов'язані з виробництвом та/або придбанням таких виробів" – частка видатків – 1,9 %; частка створеної НТП виду "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" – 50,0 %, "Технології" – 1,8 %.

Найменші частки фінансування витрачено на НТР за пріоритетними тематичними напрямами "Інформаційні технології в медицині" та "Методи і технології діагностики, лікування та профілактики захворювань тварин і птиці, розробка ветеринарних лікарських засобів" – 1,0 % та 0,8 % відповідно від загального обсягу фінансування пріоритетного напрямку.

За пріоритетним тематичним напрямом "Біотехнологічні та генетичні методи і технології" у 2023 р. ДіР не фінансували і не проводили.

2.6 Нові речовини і матеріали

Обсяг видатків загального фонду на ДіР за вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. становив 484,31 млн грн (7,6 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетними напрямками).

На проведення ДіР за цим пріоритетним напрямом, кошти спрямовували чотири головних розпорядника – НАН, МОН, НААН та МОЗ, з яких найбільшу частку видатків загального фонду мала НАН (близько 67,0 %) (рис. 2.16).

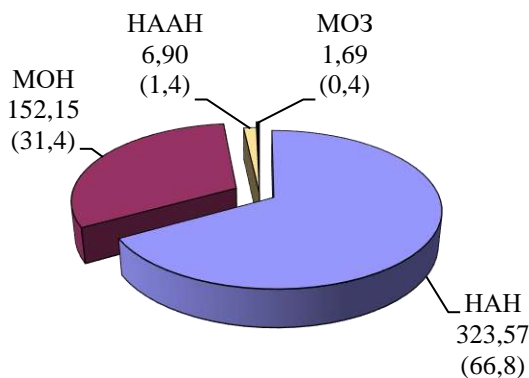

Рис. 2.16 Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Нові речовини і матеріали" у розрізі головних розпорядників, млн грн (%)

Найбільший обсяг коштів (88,8 %) спрямовано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР" (базове фінансування), з них 77,0 % припадає на НАН (табл. 2.21).

Таблиця 2.21

Фінансування ДіР за пріоритетним напрямом "Нові речовини і матеріали" у розрізі головних розпорядників та напрямів бюджетного фінансування, млн грн

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАН	323,57	-	-	-
МОН	87,83	54,75	4,60	4,97
НААН	6,90	-	-	-
МОЗ	1,69	-	-	-
Усього	419,99	54,75	4,60	4,97
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	88,8	11,3	0,9	1,0

Частка видатків загального фонду, що спрямовувалися на виконання ДіР за напрямами бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва", становила 13,2 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом.

За вказаним пріоритетним напрямом у 2023 р. виконано 330 НТР, що становить 7,0 % від загальної кількості НТР за пріоритетними напрямами, з них найбільшу кількість виконано за кошти МОН (47,6 %) (рис. 2.17).

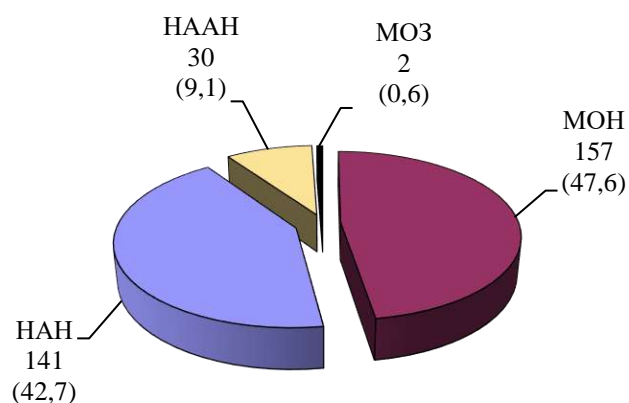

Рис. 2.17 Розподіл кількості НТР за головними розпорядниками, од. (%)

Переважну кількість НТР (83,6 %) виконано за напрямом бюджетного фінансування "Прикладні ДіР", з них понад 51,0 % – за кошти НАН, 37,4 % - МОН (табл. 2.22).

Таблиця 2.22

Кількість НТР за головними розпорядниками та напрямами бюджетного фінансування, од.

Найменування головного розпорядника	Напрямок бюджетного фінансування			
	Прикладні ДіР	Проекти грантового фінансування НФДУ	Розробки за державним замовленням	Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва
НАН	141	-	-	-
МОН	103	22	6	26
НААН	30	-	-	-
МОЗ	2	-	-	-
Усього	276	22	6	26
% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	83,6	6,7	1,8	7,9

За напрямками бюджетного фінансування "Проекти грантового фінансування НФДУ", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного співробітництва" виконано 54 НТР, що становить 16,4 % від загальної кількості НТР за цим пріоритетним напрямом.

У 2023 р. за даним пріоритетним напрямом створено 676 одиниць НТП, що становить 7,3 % від загальної кількості створеної продукції за пріоритетними напрямками, з них 26,8 % впроваджено у звітному році. Найбільша частка від загальної кількості створеної НТП за пріоритетним напрямом припадає на такі види, як "Інше" – 37,0 % (з них впроваджено 10,0 %), "Матеріали" – 21,2 % (36,4 %), "Методи, теорії, гіпотези" – 16,3 % (38,2 %) та "Технології" – близько 11,0 % (59,5 %) (рис. 2.18).

Рис. 2.18 Створення і впровадження НТП за видами продукції, од.

Найбільша кількість створеної НТП від загальної кількості за даним пріоритетним напрямом належить МОН – 47,0 % (з них впроваджено 39,6 %). Частка створеної НТП за кошти НААН становить 30,3 % (з них впроваджено лише 9,8 %), НАН – 22,3 % (близько 22,0 %) та МОЗ – 0,4 % (впроваджено 100,0 %).

За кошти МОН було створено 75,7 % НТП виду "Технології" (з них впроваджено 59,0 %) та 80,9 % – "Методи, теорії, гіпотези" (впроваджено 37,1 %); за кошти НААН створено 83,3 % НТП виду "Методичні документи" (впроваджено 8,0 %) (табл. 2.23).

Таблиця 2.23

Кількість створеної та впровадженої НТП за головними розпорядниками та видами продукції, од.

Найменування головного розпорядника	Кількість створеної (I) і впровадженої (II) НТП, усього, од		у тому числі за видами НТП, од.											
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше
МОН	I	318	16	56	73			89		2	10	10	2	60
	II	126	5	33	37			33			4	3		11
НААН	I	205		16				4			50			135
	II	20		10				4			4			2
НАН	I	151	9	2	70			15						55
	II	33	2	1	15			3						12
МОЗ	I	2						2						
	II	2						2						
Усього	I	676	25	74	143			110		2	60	10	2	250
	II	181	7	44	52			42			8	3		25

ДіР за пріоритетним напрямом "Нові речовини і матеріали" у 2023 р. фінансувалися за усіма дев'ятьма затвердженими пріоритетними тематичними напрямками (табл. 2.24).

Таблиця 2.24

Фінансування та результати ДіР за пріоритетним напрямом "Нові речовини і матеріали" у розрізі пріоритетних тематичних напрямів

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	у тому числі за видами НТП, од.											
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³
6.1	240,76	49,7	422	13	61	70			45		1	57	2	1	172
6.2	8,41	1,7	15	5	1				2						7
6.3	11,44	2,4	8		1	3			4						

Пріоритетний тематичний напрям*	Обсяг видатків загального фонду, млн грн	% від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	у тому числі за видами НТП, од.												
				пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³	
6.4	66,49	13,9	22		3	5				9					5	
6.5	32,98	6,8	18	2	1	8				2			2		3	
6.6	45,08	9,3	82	1	2	43				12		1	4		19	
6.7	11,30	2,3	13	1	2	3				5			1		1	
6.8	26,64	5,5	18	1		6				4					7	
6.9	41,21	8,5	78	2	3	5				27		1	2	1	1	36
Разом за пріоритетом	484,31	100,0	676	25	74	143				110		2	60	10	2	250

- *6.1. Нові матеріали та речовини спеціального призначення з унікальними властивостями і функціональними характеристиками та технології їх виготовлення
- 6.2. Нові зразки озброєння, боеприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, безкіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками
- 6.3. Інноваційні металеві матеріали та вироби з них
- 6.4. Керамічні та композитні матеріали і покриття для екстремальних умов використання
- 6.5. Оптичні, радіопрозорі, електричні, магнітні, напів- та надпровідні, низьковимірні і розумні матеріали та системи і прилади на їх основі.
- 6.6 Речовини, матеріали та процеси хімічного виробництва
- 6.7. Біоматеріали та матеріали медичного призначення
- 6.8. Матеріали і обладнання для стратегічно важливих галузей економіки
- 6.9. Нові ресурсозберігаючі, енергоощадні та екологічно безпечні процеси одержання конкурентоспроможних речовин і матеріалів та виробів із них

Найбільший обсяг видатків та кількість створеної НТП за рахунок загального фонду у 2023 р. мали місце за пріоритетним тематичним напрямом "Нові матеріали та речовини спеціального призначення з унікальними властивостями і функціональними характеристиками та технології їх виготовлення" – 49,7 % від загального обсягу фінансування ДіР за пріоритетним напрямом; частка створеної НТП виду "Методичні документи" – 95,0 % від загальної кількості даного виду НТП за пріоритетним напрямом, "Технології" – 82,4 %, НТП виду "Інше" – 68,8 %, "Пристрої" – 52,0 %, "Матеріали" – 49,0 %, "Методи, теорії, гіпотези" – близько 41,0 %.

Певну кількість окремих видів НТП створено за пріоритетними тематичними напрямами, на які були спрямовані менші обсяги фінансування:

"Речовини, матеріали та процеси хімічного виробництва" – частка видатків – 9,3 %; частка створених НТП виду "Програмні продукти, програмно-технологічна документація" – 40,0 %, "Матеріали" – 30,1 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 10,9 %;

"Нові ресурсозберігаючі, енергоощадні та екологічно безпечні процеси одержання конкурентоспроможних речовин і матеріалів та виробів із них" – частка видатків – 8,4 %; частка створеної НТП виду "Методи, теорії, гіпотези" – 24,5 %, "Пристрої" – 8,0 %, "Технологій" – 4,1 %.

Найменші частки фінансування витрачено на НТР за пріоритетними тематичними напрямками "Біоматеріали та матеріали медичного призначення" (2,3 % від загального обсягу фінансування пріоритетного напрямку) та "Нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, безекіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками" (1,7 %).

ВИСНОВКИ

1. У 2023 р. на проведення ДіР спрямовували кошти загального фонду державного бюджету 21 головний розпорядник. ДіР за пріоритетними напрямками проводили за рахунок коштів 15 головних розпорядників.

Обсяг фінансування ДіР у 2023 р. становив 6725,12 млн грн. На проведення ДіР за пріоритетними напрямками було спрямовано 6348,37 млн грн, що становить 94,4 % від суми видатків у цілому на ДіР.

Найбільші обсяги видатків загального фонду на ДіР за пріоритетними напрямками у 2023 р. були спрямовані такими головними розпорядниками, як НАН, МОН, НААН та НАМН, яким передбачались найбільші обсяги видатків на проведення ДіР у цілому. Так, НАН на реалізацію пріоритетних напрямів у звітному році спрямовано 3882,81 млн грн, що становить 100 % від суми видатків, передбачених НАН на проведення ДіР у цілому, та 61,2 % від загального обсягу видатків на ДіР за пріоритетними напрямками, МОН – 1072,68 млн грн, що становить 91,5 % та 16,9 % відповідно, НААН – 497,63 млн грн, що становить 100 % та 7,8 % відповідно, НАМН – 412,20 млн грн, що становить 100 % та 6,5 % відповідно.

2. Найбільший обсяг фінансової підтримки, як і в минулі роки, одержав пріоритетний напрям "Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави" (61,3 %), найменші – пріоритетні напрями "Раціональне природокористування" (6,0 %) і "Енергетика та енергоефективність" (4,6 %).

З огляду на те, що сфери енергетики та енергоефективності, раціонального природокористування є одними з найважливіших пріоритетів країни не лише у сфері науково-інноваційної діяльності, а мають ключове значення для забезпечення сталого розвитку держави, особливо у період воєнного та повоєнного стану країни, реалізація цих пріоритетних напрямів наукових досліджень потребує більш пильної уваги з боку держави і фінансове забезпечення цих напрямів наукових досліджень не може залишатися на такому низькому рівні.

3. Реалізацію пріоритетних напрямів у 2023 р. здійснювали в основному за рахунок базового фінансування досліджень і розробок, частка якого становила 91,6 % від загальних видатків на ДіР за пріоритетними напрямками. Кошти спрямовували на вказані цілі за такими напрямками бюджетного фінансування, як: "Фундаментальні НД" (57,6 %) та "Прикладні ДіР" (34,0 %).

4. Частка фундаментальних та прикладних досліджень, проведених за грантовим фінансуванням НФДУ, становила 7,1 % від загальних видатків на ДіР за пріоритетними напрямками. За напрямками бюджетного фінансування "ДЦНТП", "Розробки за державним замовленням" та "Проекти у межах міжнародного науково-технічного

співробітництва" на виконання ДіР за пріоритетними напрямками у 2023 р. спрямовано лише 1,3 % від загальних видатків на ДіР за пріоритетними напрямками.

Частка видатків за напрямками програмно-цільового бюджетного фінансування у загальному обсязі фінансування пріоритетних напрямів залишається неприпустимо малою. Одним із шляхів врегулювання зазначеної проблеми є забезпечення спрямування додаткових бюджетних коштів на виконання ДіР за цими напрямками, які є основними засобами реалізації законодавчо визначених пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки. Зазначене дозволить стимулювати конкуренцію у сфері наукових досліджень і розробок, що сприятиме підвищенню рівня ефективності використання бюджетних коштів. Однак на сьогодні продовжує діяти заборона щодо розроблення нових державних цільових науково-технічних програм.

5. За пріоритетними напрямками у 2023 р. виконувалося 4682 НТР (91,8 % від загальної кількості НТР, що виконувалися у звітному році за рахунок загального фонду державного бюджету), створено 9206 одиниць НТП (85,2 % від загальної кількості створеної НТП), впроваджено – 48,5 % (4465 одиниць НТП).

Найбільшу кількість НТП – 4925 одиниць (53,5 %) створено за пріоритетним напрямом "Фундаментальні наукові дослідження", з них впроваджено – 2259 одиниць (45,9 %).

За цим пріоритетним напрямом створено найбільше таких видів НТП, як "Породи тварин" (85,7 % від загальної кількості НТП даного виду), "Проекти нормативно-правових документів" (79,8 %), "Аналітичні матеріали" (67,9 %), "Сорти рослин" (65,1 %), "Методи, теорії, гіпотези" (52,9 %).

Значну кількість окремих видів НТП створено за іншими пріоритетними напрямками. Так, за пріоритетним напрямом "Інформаційні та комунікаційні технології" частка створеної НТП виду "Пристрої" склала 14,9 % від загальної кількості даного виду НТП, "Технології" – 9,0 %; за напрямом "Енергетика та енергоефективність" частка створеної НТП виду "Пристрої" склала 31,8 %; за напрямом "Раціональне природокористування" частка створеної НТП виду "Сорти рослин" склала 32,5 %, "Породи тварин" – 14,3 %, "Технології" – 13,8 %; за напрямом "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань" частка створеної НТП виду "Технології" – 30,5 %, "Методи, теорії, гіпотези" – 20,9 %; за напрямом "Нові речовини і матеріали" частка створеної НТП виду "Матеріали" склала 38,5 %, "Технології" – 20,7 %.

6. Не зважаючи на розширення та більшу конкретизацію переліку видів НТП, практично за всіма пріоритетними напрямками продовжує спостерігатися тенденція віднесення досить великої частки науково-технічної продукції (41,6 %) до виду "Інше", що обумовлює необхідність удосконалення системи класифікації видів НТП з метою підвищення рівня аналізу ефективності наукової діяльності.

7. ДіР у 2023 р. виконувалися за 65-ма із 66 пріоритетних тематичних напрямів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 942 (зі змінами відповідно до постанови № 463 від 09.05.2023).

У звітному році мало місце вкрай низьке фінансування окремих пріоритетних тематичних напрямів, зокрема:

"Технології навчання та соціалізації дітей і молоді з особливими освітніми потребами у контексті створення суспільства рівних можливостей" (0,1 %), що відноситься до пріоритетного напрямку "Фундаментальні наукові дослідження";

"Технології циркулярної економіки" (1,2 %), пріоритетний напрям – "Раціональне природокористування";

"Методи і технології діагностики, лікування та профілактики захворювань тварин і птиці, розробка ветеринарних лікарських засобів" (0,8 %), пріоритетний напрям – "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань".

У 2023 р. не здійснювалося фінансування наукових досліджень за пріоритетним тематичним напрямом "Біотехнологічні та генетичні методи і технології", що відноситься до пріоритетного напрямку "Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань".

8. Результати моніторингу інформації, наданої головними розпорядниками протягом 2015 – 2024 рр., свідчать про продовження тенденції суттєвого домінування ДіР, які фінансувались за рахунок коштів загального фонду державного бюджету у межах одного з шести пріоритетних напрямів, а саме "Фундаментальні наукові дослідження". Така ситуація свідчить про всеохоплюваність цього пріоритетного напрямку та невиправданість вибору пріоритетів на основі поєднання різних критеріїв відбору – виду наукових досліджень (для зазначеного пріоритету) та їх тематичної спрямованості (для інших п'яти пріоритетів).

Під час проведення досліджень щодо формування нових пріоритетних напрямів науково-технологічного розвитку, а також переліку пріоритетних тематичних напрямів враховано спрямованість результатів відповідних досліджень і розробок на впровадження в галузях, що належать до високотехнологічного сектору виробництва, зокрема, у сфері виробництва озброєння та військової техніки, що є вкрай важливим з огляду на продовжувану у поточному році військову агресію РФ проти України. У чинних пріоритетах оборонну тематику визначено не лише за фундаментальними дослідженнями, а й за прикладними. З огляду на те, що аналіз реалізації пріоритетних напрямів проведено виключно за ДіР, профінансованих за рахунок цивільного державного бюджету, рівень фінансування пріоритетних тематичних напрямів військової тематики виявився незначним, зокрема:

"Фундаментальні проблеми розвитку технологій в авіаційній та ракетно-космічній галузі" – 1,1 % загального обсягу видатків на фундаментальні пріоритетні напрями;

"Нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, безкіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками" – 1,7 % загального обсягу видатків на пріоритетний напрям "Нові речовини та матеріали"

Важливим аспектом при перегляді пріоритетних напрямів відповідно до Указу Президента України від 30.09.2019 р. № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» залишається врахування національних завдань та індикаторів прогресу у досягненні Цілей сталого розвитку, що особливо є актуальним в умовах воєнного стану та відновлення національної економіки.

ДОДАТОК А

**Видатки загального фонду державного бюджету на ДіР за пріоритетними
напрямами у розрізі головних розпорядників**

№ п/п	КПКВК	Найменування головного розпорядника	Обсяг видатків загального фонду на ДіР, усього, млн грн	У тому числі за пріоритетними напрямами	
				млн грн	% від обсягу видатків загального фонду на ДіР головного розпорядника
1	030	Державне управління справами	88,45	20,25	22,89
2	041	Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України	0,65	-	-
3	100	Міністерство внутрішніх справ України	94,16	41,53	44,11
4	120	Міністерство економіки України	20,58	-	-
5	220	Міністерство освіти і науки України	1172,90	1072,68	91,46
6	230	Міністерство охорони здоров'я України	58,37	58,37	100,00
7	240	Міністерство енергетики України	0,25	0,25	100,00
8	270	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	32,90	24,10	73,25
9	280	Міністерство аграрної політики та продовольства України	58,40	30,57	52,35
10	310	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	11,57	-	-
11	340	Міністерство молоді та спорту України	7,56	7,56	100,00
12	350	Міністерство фінансів України	15,52	-	-
13	360	Міністерство юстиції України	64,85	-	-
14	380	Міністерство культури та інформаційної політики України	21,19	21,19	100,00

№ п/п	КПКВК	Найменування головного розпорядника	Обсяг видатків загального фонду на ДіР, усього, млн грн	У тому числі за пріоритетними напрямками	
				млн грн	% від обсягу видатків загального фонду на ДіР головного розпорядника
15	638	Державне космічне агенство	5,90	-	-
16	654	Національна академія наук України	3882,81	3882,81	100,00
17	655	Національна академія педагогічних наук України	178,68	178,68	100,00
18	656	Національна академія медичних наук України	412,20	412,20	100,00
19	657	Національна академія мистецтв України	19,54	19,54	100,00
20	658	Національна академія правових наук України	81,01	81,01	100,00
21	659	Національна академія аграрних наук України	497,63	497,63	100,00
Усього по Україні			6725,12	6348,37	94,40

Міністерство освіти і науки України

Пріоритетний напрям*	Од. виміру	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	Кількість / частка** створеної НТП за видами													Упроваджено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка*** упровадженої НТП за видами												
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³	пристрої		технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³		
1	Од.	872	5	42	82		3	370	10	6	22	13	54	265	536	1	13	43			204		5	15	3	37	215		
	%	40,6	3,2	24,6	43,6			44,9	66,7	24,0	23,4	15,9	55,7	53,6	61,5	20,0	31,0	52,4			55,1		83,3	68,2	23,1	68,5	81,1		
2	Од.	302	34	13	2			124	4	3	12	38	18	54	110	10	7	2			50			5	11	11	14		
	%	14,0	21,9	7,6	1,1			15,0	26,7	12,0	12,8	46,3	18,6	10,9	36,4	29,4	53,8	100,0			40,3			41,7	28,9	61,1	25,9		
3	Од.	220	76	5	5			79		1	10	10	6	28	127	61	2	4			31			7	3	4	15		
	%	10,2	49,0	2,9	2,7			9,6		4,0	10,6	12,2	6,2	5,7	57,7	80,3	40,0	80,0			39,2			70,0	30,0	66,7	53,57		
4	Од.	204	7	27	7	1	1	82		4	13	7	14	41	121	1	13	1	1	1	43		3	10	5	7	36		
	%	9,5	4,5	15,8	3,7	#####	###	10,0		16,0	13,8	8,5	14,4	8,3	59,3	14,3	48,1	14,3	100,0	100,0	52,4		75,0	76,9	71,4	50,0	87,8		
5	Од.	234	17	28	19			80	1	9	27	4	3	46	108	9	5	4			23		9	19	1	1	37		
	%	10,9	11,0	16,4	10,1			9,7	6,7	36,0	28,7	4,9	3,1	9,3	46,2	52,9	17,9	21,1			28,8		100,0	70,4	25,0	33,3	80,4		
6	Од.	318	16	56	73			89		2	10	10	2	60	126	5	33	37			33			4	3		11		
	%	14,8	10,3	32,7	38,8			10,8		8,0	10,6	12,2	2,1	12,1	39,6	31,3	58,9	50,7			37,1			40,0	30,0		18,33		
Усього	Од.	2150	155	171	188	1	4	824	15	25	94	82	97	494	1128	87	73	91	1	1	384		17	60	26	60	328		

Міністерство енергетики України

Пріоритетний напрям*	Од. виміру	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	Кількість / частка** створеної НТП за видами										Упроваджено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка*** упровадженої НТП за видами.												
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація		аналітичні матеріали	інше ³	пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали
1	Од.																									
	%																									
2	Од.																									
	%																									
3	Од.	2						2						2							2					
	%	100,0						100,0						100,0							100,0					
4	Од.																									
	%																									
5	Од.																									
	%																									
6	Од.																									
	%																									
Усього	Од.	2						2						2							2					

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Пріоритетний напрям*	Од. виміру	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	Кількість / частка** створеної НТП за видами										Упроваджено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка*** упровадженої НТП за видами										
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація		аналітичні матеріали	інше ³	пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи
1	Од.	2										2												2
	%	5,7										11,8												100,0
2	Од.																							
	%																							
3	Од.																							
	%																							
4	Од.	33						9	2	15	1	6	16							2	2	6	1	5
	%	94,3						100,0	100,0	88,2	100,0	100,0	48,5							22,2	100,0	40,0	100,0	83,3
5	Од.																							
	%																							
6	Од.																							
	%																							
Усього	Од.	35						9	2	17	1	6	18							2	2	8	1	5

Міністерство аграрної політики і продовольства України

Пріоритетний напрям*	Од. виміру	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	Кількість / частка** створеної НТП за видами										Упроваджено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка*** упровадженої НТП за видами												
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали		інше ³	пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³	
1	Од.																									
	%																									
2	Од.																									
	%																									
3	Од.	2										2	2												2	
	%	0,5										16,7	100,0												100,0	
4	Од.	365							355			10	365											355		10
	%	99,5							100,0			83,3	100,0											100,0		100,0
5	Од.																									
	%																									
6	Од.																									
	%																									
Усього	Од.	367						355			12	367											355		12	

Національна академія наук України

Пріоритетний напрям*	Од. виміру	Створено у звітному році НТП, усього, од. ²	Кількість / частка** створеної НТП за видами											Упроваджено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка*** упровадженої НТП за видами												
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³		пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-технологічна документація	аналітичні матеріали	інше ³		
1	Од.	2210	78	15	103	5		472	21	37	109	32	576	762	778	18	8	6	2		63	18	29	70	9	301	254
	%	67,1	55,7	53,6	57,9	38,5		82,2	72,4	32,5	64,1	39,5	70,5	66,3	35,2	23,1	53,3	5,8	40,0		13,3	85,7	78,4	64,2	28,1	52,3	33,3
2	Од.	524	10	4			33	8	76	30	33	178	152	311	4	1				16		75	20	7	114	74	
	%	15,9	7,1	14,3			5,7	27,6	66,7	17,6	40,7	21,8	13,2	59,4	40,0	25,0				48,5		98,7	66,7	21,2	64,0	48,7	
3	Од.	192	18	5	3		26		1	16	6	48	69	162	12	2	2			17		1	16	5	48	59	
	%	5,8	12,9	17,9	1,7		4,5		0,9	9,4	7,4	5,9	6,0	84,4	66,7	40,0	66,7			65,4		100,0	100,0	83,3	100,0	85,5	
4	Од.	168	23	1		4	23			10	10	15	82	37		1		3		5			6	2	2	18	
	%	5,1	16,4	3,6		30,8	4,0			5,9	12,3	1,8	7,1	22,0		100,0		75,0		21,7			60,0	20,0	13,3	22,0	
5	Од.	48	2	1	2	4	5			5			29	16				4		4						8	
	%	1,5	1,4	3,6	1,1	30,8	0,9			2,9			2,5	33,3				100,0		80,0						27,6	
6	Од.	151	9	2	70		15						55	33	2	1	15			3						12	
	%	4,6	6,4	7,1	39,3	0,0	2,6						4,8	21,9	22,2	50,0	21,4			20,0						21,8	
Усього	Од.	3293	140	28	178	13		574	29	114	170	81	817	1149	1337	36	13	23	9		108	18	105	112	23	465	425

Національна академія аграрних наук України

Пріоритетний напрям*	Од. виміру	Створено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка** створеної НТП за видами										Упроваджено у звітному році НТП, усього, од.	Кількість / частка** упровадженої НТП за видами													
			пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-		аналітичні матеріали	інше ³	пристрої	технології	матеріали	сорти рослин	породи тварин	методи, теорії, гіпотези	проекти нормативно-правових документів	проекти нормативних документів	методичні документи	програмні продукти, програмно-	аналітичні матеріали	інше ³
1	Од.	1039				105	3	59				10	862	172				101	1	52					6	12	
	%	53,3				67,7		77,6				100,0	61,0	16,6				96,2	33,3	88,1					60,0	1,4	
2	Од.	113		15	1			2				26	69	12		6				2				3		1	
	%	5,8		18,1	20,0			2,6				12,7	4,9	10,6		40,0				100,0				11,5		1,4	
3	Од.	108		10	1			2				26	69	12		6				2				3		1	
	%	5,5		12,0	20,0			2,6				12,7	4,9	11,1		60,0				100,0				11,5		1,45	
4	Од.	257		21	1	50		4				51	130	60		11		38		4				5		2	
	%	13,2		25,3	20,0	32,3		5,3				24,9	9,2	23,3		52,4		76,0		100,0				9,8		1,5	
5	Од.	227		21	2			5				52	147	19		11				3				4		1	
	%	11,6		25,3	40,0			6,6				25,4	10,4	8,4		52,4				60,0				7,7		0,7	
6	Од.	205		16				4				50	135	20		10				4				4		2	
	%	10,5		19,3				5,3				24,4	9,6	9,8		62,5				100,0				8,0		1,48	
Усього	Од.	1949		83	5	155	3	76				205	10	1412	295		44		139	1	67			19		6	19

* 1 Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави. 2 Інформаційні та комунікаційні технології. 3 Енергетика та енергоефективність. 4 Рациональне природокористування. 5 Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань. 6 Нові речовини і матеріали

** Частка створеної за пріоритетним напрямом НТП даного виду від загальної кількості НТП даного виду, створеної за усіма пріоритетними напрямками

*** Частка впровадженої НТП даного виду від кількості створеної НТП даного виду за пріоритетним напрямом.